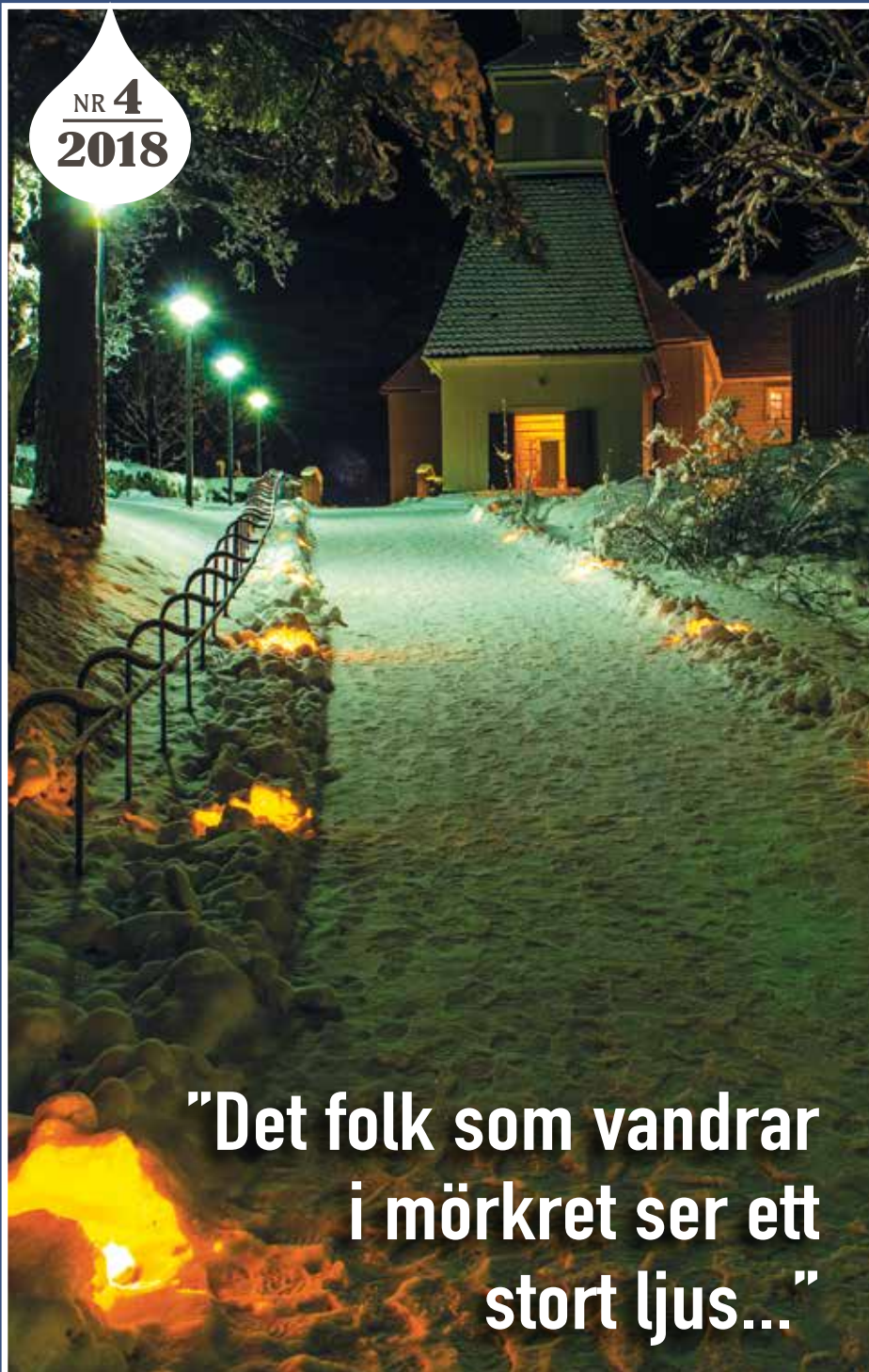

Mitt livet

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING

BROMARV | EKENÄS | SNAPPERTUNA | TENALA

NR 4
2018

”Det folk som vandrar
i mörkret ser ett
stort ljus...”

Foto: Tony Axberg

Läs om:

Att stilla sig
inför julen

s. 6-8

Hjälpen
når fram!

s. 10-13

En grönare jul?

s. 14-15

Den femte
evangelisten

s. 16-17

Och hur skall
framtiden bli?

s. 18-19

Johannes 15:5

Jag är vinstocken, ni är grenarna.
Om någon är kvar i mig och jag i
honom bär han rik frukt: utan mig
kan ni ingenting göra.

AVTRYCK

Att vara människa handlar om att lämna spår. Ytliga och flyktiga lika väl som djupa och långvariga, vars verkningar går vidare som ringar på vattenytan.

Miljöspåren är för västerlänningen både för många och för djupa. Idag kan man inte längre säga att man inte visste. Det goda i det bedrövliga är att många i de yngre generationerna tar forskningsresultat och -rapporter på allvar och vill skapa sig en sundare livsstil. Man försöker hitta ett hållbart sätt att leva, som så minimalt som möjligt hotar barnens framtid. Men vi behöver vara många som samverkar för att det ska bli en skillnad. Varje dag i smått som stort: sortera, konsumera mindre etc. På sidan 14 ges flera goda tips om hur vi, genom att tänka till och handla därefter, kan skapa oss miljövänligare vanor – ett grönare julfirande, som vi med fördel kan fortsätta med också efter julen.

Spåren vi lämnar efter oss hos andra människor är inte mindre viktiga. Förflugna ord som borrar hål i någons självförtroende lämnar mörka avtryck. Likaså att baktala eller behandla som luft. De mörka sätten är många. Motsatsens ljusa spår handlar om medkänsla, ömhet, omtanke och osjälviskhet. Det är mycket vi kan göra för andra och varandra. Allt som sprider glädje lämnar goda avtryck. På sidan 10 beskrivs ett sätt, en av många resor för att hjälpa och bistå materiellt. Hjälpen förmedlas utan tanke på vare sig tack eller motprestation. Man kan bara ana sig till vilka spår den lämnar hos dem som får ta emot.

Avtrycken i själen kommer av upplevelser som vi gett varandra och oss själva, unnat eller missunnat, som vi råkat ut för eller utsatt oss själva för, krav som vuxit sig för stora. Som människor bär vi alla på en mer eller mindre tilltufsad själ. Men också själar kan repareras. Det finns ständigt chanser. Tidvis kan det vara svårt att hitta dem, men redan att varsebli sin inneboende längtan är en god början. Bestående förändring kommer sällan snabbt, men med ett litet steg då och då kan man närma sig målet. Är det kanske nu dags att sluta springa och ständigt effektivisera? I ett större lugn blir det möjligt att lyssna på ett annat sätt. Artikeln på sidan 6 handlar om det nödvändiga i att lätta på prestationskraven och bjuda in stillheten. Kanske söka sig till en kyrka och låta sig fyllas med ro?

En pilgrims skor lämnar spår i sanden. Men vandring är något mer. Förutom massage för tarmar och styrka för hjärta, lungor och muskler vet vi att vandring sägs vara läkedom för själen. Läs Genomtänkt-kolumnen på sid 23 med behållning. Skribentens tankar talar till något som groor hos mig och kanske också hos dig. Något som kan förnya dina vanor och principer och skapa goda spår.

Kristen tro innebär tro på räddning och hopp om det godas genom-brott. Därför att Gud är kärlek. Jag vill tro på det goda. Allt startar med god vilja. På min arbetsplats har någon satt upp ett anslag i kopieringsrummet med uppmaningen att ta själv eller ge åt någon annan av de små flikarna med texten ”Du är viktig!”. Sådant skapar goda avtryck med lång verkan.

Till jul är man ofta litet extra snäll. Mot småfågeln och mot dem som har det sämre ställt. Någon är till och med snäll mot tomten i vedlidret. Jag önskar för dig som läsare att det här numret ger dig goda tankar och stärker dig i viljan att göra gott, både för dig själv och för dem du har omkring dig, såväl din närmaste familj som den stora världsvida.

God advent och jul!

YVONNE LINDSTRÖM, redaktör

Innehåll:

Redaktörens spalt	2
LEDAREN: Med långsiktighet och tålmod	4
Att stilla sig inför julen, Wille Westerholm.....	6
LÄST: Maja Lunde Binas framtid – mänsklighetens framtid	9
Hjälpen när fram! Anders Lindström.....	10
En grönare jul? Meri Yliportimo.....	14
Den femte evangelisten, Monica Cleve.....	16
Och hur skall framtiden bli? Anders Lindström	18
De vackraste julsångerna	20
GENOMTÄNKT: Den goda promenaden Camilla Lindberg.....	23
Högmässor och gudstjänster	24
Musik, körer och konserter	26
Barn, familj, skolbarn, unga och konfirmander	28
Diakoni, kretsar.....	30
Ekenäs Lucia	32
KYRKPRESSEN: Sponsorerad prenumeration	33
RECEPT: I köket med Ängla	34
FÖRSAMLINGEN MEDDELAR	36
NOTERAT: Ny omsorgspräst i stiftet	37
JulQuiz.....	38
PERSONALENS KONTAKTUPPGIFTER	39
MANNA.....	40

Gilla oss på facebook!

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING

För oss som tror att Gud är med mitt i livet

Följ oss på Instagram

EVLUTHEKENASNEJDEN

MITT I LIVET

Fjärde årgången Nr 4/2018

ISSN 2343-5232

Ansvarig utgivare:

Ekenäsnejdens sv. församling/Anders Lindström, kyrkoherde

tfn 0400-527 488 e-post: anders.lindstrom@evl.fi

Adress: Larssonsvägen 1, 10600 Ekenäs

REDAKTION

Redaktör: Yvonne Lindström, tfn 044-508 1527

e-post: yvonne.lindstrom@evl.fi

Redaktionsteam: Anders Lindström, Monica Cleve,

Wille Westerholm, Meri Yliportimo

Mitt i livet är Ekenäsnejdens sv. församlings informationstidning. Den utkommer 4 ggr/år och postas till medlemhushållen i församlingen. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper.

Upplaga 6.500 ex.

Pärmbild: Julkyrka i Snappertuna Foto: Tony Axberg

Layout: Ekenäs TypoGrafik/CW | **Tryck:** Paino-Kaarina Oy

Bilder: Ekenäsnejdens svenska församling

NÄSTA NUMMER utkommer i januari 2019.

Obs! Om du inte får tidningen till din hemadress eller om adressuppgifterna är felaktiga, ta kontakt med redaktören.

VISSTE DU?

VEM SOM HELST KAN STÖDA TENALA MATBANK, och därmed dem som nås av hjälpen, genom att köpa en eller flera produkter i Sale och lämna kvar dem i kyl/frysåskåpet som finns vid kassorna.

Se närmare om församlingens matbanker på sidan 31.

Köp ett ljus

till förmån för julhjälpen i vår egen församling

Se närmare sid. 30

Bestseller i fjol!

Välkomna
- både yngre och äldre -
till ett julaftonsfirande
med god julmat, kaffe och
lite program!

*Fira
Julaftonsdagen
med oss!*

**24 december kl. 12 - 15
Tenala församlingshem**

VI BJUDER på god hemlagad julmat, gemenskap med varandra och program där också julgubben hälsar på.

Middagsprogrammet avslutas i god tid så att var och en kan delta i julbönen i Tenala kyrka kl. 15.

ANMÄLNINGAR till middagen tas emot på pastorskansliet i Ekenäs senast fredag 14.12 kl. 13 (öppet vardagar kl. 9-13, tel 019-2411060).

Meddela samtidigt om du är i behov av skjuts, också från Bromarv, Snappertuna eller Ekenäs.

ARRANGÖR:

Ekenäsnejdens svenska församling[†]
i samarbete med lokala aktörer och frivilliga hjälpredor

SECONDHAND FYNDA

för BISTÅND & MISSION

JULFÖRSÄLJNING

"Nytt och gammalt har FYNDA samlat, så FYNDA hos oss inför julen, förstås!"

**Julförsäljningen pågår fr.o.m.
tisdag 20.11**

Trollbergsvägen 12, Ekenäs (Sporrong-fastigheten)

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING[†]

Med långsiktighet och tålamod

Under hösten har det kommit många alarmerande rapporter gällande miljön och den framtida utvecklingen på vår planet.

I slutet av oktober 2018 publicerade WWF en miljörapport som sammanfattas i att förlusterna av biologisk mångfald kanske är ett större hot än klimatförändringen. Vår jord har förlorat 60% av ryggradsdjur på 50 år. Avvecklingen är skrämmande.

Spridningen av invasiva arter, föroreningar som plast i haven och klimatförändringen utarmar också naturen. Alla spår leder till människan.

Exempel på en invasiv art är nilabborren som utplanterades i Victoriasjön. Tanken var från början god. Fisken växte snabbt och förökade sig, vilket i första hand var bra för fiskerinäringen. Sedan visade det sig att den förökade sig mer än väntat och trängde ut andra arter. En uppskattning är att omkring 400 fiskarter dött ut i sjön. Dessutom förorsakar nilabborren tillsammans med vattenhyacinten, som fått kraftigare fotfäste på grund av nilabborren, en allvarlig syrebrist i Victoriasjön. Hela ekosystemet hotas av kollaps.

Exemplen på hur naturen och ekosystemet hotas är många. Något måste göras på alla nivåer. På högsta beslutande nivå och i vardagen genom konkreta köpbeslut och prioriteringar.

Oberoende av nivå eller plattform handlar det om inställningen till frågorna och problemet.

Mångfalden är viktig. En respekt för mångfald och olikhet är grundläggande för en god utveckling. Monopol och toppstyrda förenklingar utarmar förmågan till kreativitet och fördjupad reflektion. Detta gäller i naturen och detta har relevans för hur vi ser på livet. Den inre inställningen är alltid den viktigaste. Den styr handlingar och ord.

Församlingen vill stå för mångfald och diversitet. Kyrkan har präglats av långsiktighet och tålamod och därför stundom anklagats för att hamna på efterkälken. Problemet har uppstått när långsiktighet blivit konservativ tröghet och tålamod blivit inåtgående surhet över det som sker runt om i samhället.

Idag är långsiktighet och tålamod begrepp som församlingen står för. Samtidigt

kan dessa ord beskriva med vilken inre energi vi skall ta itu med dagens utmaningar och skapa en framtid. Nu gäller samverkan och fördjupning på alla plan. Det kollektiva och det gemensamma solidariska bör få ett förnyat fotfäste i vår individualistiska och egotrippade värld.

Raseborgs kyrkliga samfällighet och dess församlingar har under året arbetat med ett miljödiplom som man nu ansökt om. Efter det fortsätter arbetet med att jobba för en hållbar utveckling när det gäller att hantera och använda naturresurser i våra fastigheter och i vår verksamhet.

Mångfald är styrkan. Julens berättelser lyfter upp mångfalden bland människor och djur och naturfenomen. Alla fick tillsammans på sitt sätt ta del av ljuset som förändrade världen. Barnet som föddes. Kärleken som gav världen en chans att förändras till det bättre.

ANDERS LINDSTRÖM
Kyrkoherde/kontraktsprest

Böneveckan för kristen enhet

18-25
januari
2019

ALLKRISTEN
BÖNEVÄLL

Betsda Church
Ekenäs

Onsdag 23.1
kl. 18.30

Enkel servering

TEMA:

"DET RÄTTA, ENDAST DET RÄTTA, SKA VARA DIN STRÄVAN"

ARRANGÖRER

Ekenäsnejdens svenska församling
Ekenäs Metodistförsamling
Ekenäs Missionskyrka
Betsda Church
Ortodoxa församlingen

VI BETJÄNAR UNDER VINTERN

December – februari

Pastorskansliet i Ekenäs

Larssonsvägen 1, tfn 019-241 1060
Besöks- och telefonmottagning
Helgfri måndag-fredag kl. 9-13

Betjäningspunkten i Tenala

Sockenvägen 13
Ingen telefonmottagning
För telefonbetjäning ring 019-241 1060
(pastorskansliet i Ekenäs)

Besöksmottagning:

Helgfria måndagar och torsdagar kl. 10-12
(kanslist på plats på måndagar)

VÄSTRA NYLANDS CANCERKLUBB

Klubben möts regelbundet i församlingshemmet i Ekenäs där medlemmar och övriga deltagare bjuds på olika slags program. Nästa träff är den 17.12 kl. 15.

Välkommen att bekanta dig med verksamheten!

JULFRED I BORGEN

Lördag 22.12 kl. 18 i Raseborgs slottsruiner i Snappertuna.

Välkommen till en stämningsfull, tvåspråkig julandakt under bar himmel. Medverkande är bland andra Ekenäs lucia med tärnor och Sopusointu-kuoro.

Arrangeras i samarbete med Raaseporin suom. seurakunta.

NYHET: DVJ I SKOGBY

I år sjunger vi De vackraste julsångerna också i Skogby.

Välkommen till Furuborg söndagen den 23.12 kl. 16.

Kollekt för FMS:s julinsamling.

Se övriga sångtillfällen på sid. 26

FÖRSAMLINGENS JULFEST

På **trettondag** den 6.1.2019 kl. 16 i Ekenäs församlingshem.

Vi bjuder till julfest med utlokaliserad gudstjänst och därefter program och servering.

Ekenäs lucia med tärnor medverkar med sitt sista framträdande för säsongen.

Kollekt.

FAMILJEVÄLL MED JULSTÄMNING

Onsdag 28.11 kl. 17-19 i Ekenäs

Se närmare på sidan 28.

Att stilla sig inför julen

Text: Wille Westerholm Foto: Yvonne Lindström

År efter år samlas finländare i kyrkor runt om i världen till evenemanget "De vackraste julsångerna". Stämningen i allsångskonserterna bjuder bland annat på motvikt till vardagen. Både melodier och ord bär med sig någonting tryggt, heligt och bestående. De hänvisar till det andliga livet även om man sällan märker det eller vill medge det. Det går nämligen inte att placera andligheten i ett bokslut eller i maktens hierarkipyramid. Begreppet "andlighet" passar lika dåligt i dessa tabeller som begreppen nåd och kärlek. Vårt samhälle i dag styrs långt av pengar och makt. Därutöver ställer det digitala samhället allt högre snabbhets- och effektivitetskrav på oss.

Effektivitetskravet från arbetslivet har följt oss hem. Vi är bundna till olika krav också på våra vilodagar. Till exempel kravet på att vara aktiv i sociala medier, i barnens hobbyer, i föreningar och så vidare. Takten är snabb och man skall prestera mera och mera.

"Kämpa, kämpa, kämpa!"

"Nu kör vi!"

"Orkar, orkar!"

Dessa rop som man vanligen använder i idrotts-sammanhang används numera överallt, både på jobbet och på fritiden. Man fyller frysen med färdiga matportioner. Man presterar och jobbar övertid. Man vill ju inte säga nej. Man måste tänka på nationalekonomin. "Jag orkar nog, inte är det ännu så mycket". Tills det blir för mycket en vacker dag. Det kommer alltid en räkning, förr

Samhället kretsar idag kring siffror. Oftast mäter vi tyvärr fel saker och fokuserar på ekonomisk utveckling utan att beakta det som är viktigt för människor.

Thomas Hanell

eller senare. Summan på räkningen är desto större ju mer man har presterat och ju envisare man har varit.

Prestationskravet är globalt. Tonen i det offentliga samtalet har blivit hård. Den hårda och ofta svartvita tonen gör det allt svårare för oss att diskutera värderingar. De ekonomiska synvinklarna är de bärande i olika debatter. Människan är viktigt som konsument. De flesta traditionella tjänster försvinner och konsumenterna ska göra allting själva på nätet. Samma krav gäller alla oberoende av huruvida man kan eller inte kan hantera datatekniken. Det enda som kvarstår oförändrat är att konsumenten fortsättningsvis betalar för "tjänsten".

Eurostat gör sina undersökningar om livskvalitet i alla EU-länder. Jag har svarat på deras frågor ett par gånger per telefon. Det brukar ta nästan en timme att svara. Frågorna gäller för det mesta inkomster och alla prylar man har i hushållet. *Thomas Hanell* som skrev sin doktorsavhandling om livskvalitet citerades i en artikel i tidningen Västra Nyland 19.10.2018: "Samhället kretsar idag kring siffror. Oftast mäter vi tyvärr fel saker och fokuserar på ekonomisk utveckling utan att beakta det som är viktigt för människor".

Den engelska prästen *Ian Mobsby* sade i sitt tal på prästdagarna 4.10.2018 i Helsingfors att dagens Londonbor lider av identitetsstress. Människor i alla åldrar är vana att shoppa både i köpcentrum och på nätet. Allt är till salu: mat, kläder, prylar, ideologier, yogalektioner, och så vidare. Känner man sig orolig eller

missnöjd på något vis köper man sig fri från sådana obehagliga känslor. Dagens hektiska livstempo för med sig behovet av motvikt. Londonbor är vana att söka tröst i shoppandet. Enligt *Mobsby* döljer människorna sitt illamående med shoppandet. Man hinner inte och orkar inte tänka på svåra och abstrakta saker. Man döljer helt enkelt allt negativt i snabba glädjeämnen som man kan köpa. *Mobsby* sade att människorna börjar tappa sin uppfattning om livets mening. De har ingen aning om den. Och det stör dem enormt.

Jag tror att De vackraste julsångerna betyder mycket för en stor del av oss även om ingen enkät har frågat mig om jag brukar delta i evenemanget. Det finns en stor efterfrågan på andlighet och på motvikt till den materiella världen.

*Tidevarv kommer,
tidevarv försvinner,
släkten följer släktens gång.
Aldrig förstummas
tonen från himlen
i själens glada pilgrimssång.
(Psalm 31)*

Redan då jag var ung fick dessa ord mig att tänka på livet i ett bredare perspektiv. Jag är en glad pilgrimsvandrare i livet. En av miljarder andra som har vandrat, vandrar eller kommer att vandra här. Varje år får vandringen näring och skjuts av julens mirakel, om och om igen. Under året kan jag alltid nu och då tappa bort stigen men det nya kyrkoåret med advent och jul fungerar som en navigatör. Jag har en mission och jag har ett mål. Jag vet varför jag finns till och jag vet att jag inte är ensam.

Julen är en oas i den materiella världen. Jag hänvisar inte till den materiella julen som tjänar pengar utan den ursprungliga julen som tjänar våra själar. Julen för med sig stillhet. Vi får ta avstånd från alla prestationskrav och ta en titt in i oss själva. Vi får granska oss själva och vår relation till allting. Julen för med sig helighet. Vi får låta det heliga inom oss komma fram och krama om oss. Det heliga som är större än oss och oberoende av oss. Det heliga finns där också utan våra prestationer. Det är en ödmjuk härs-kare som bär med sig den största makten i universum. Härskaren bjuder oss på delaktighet i världen som försöker isolera oss.

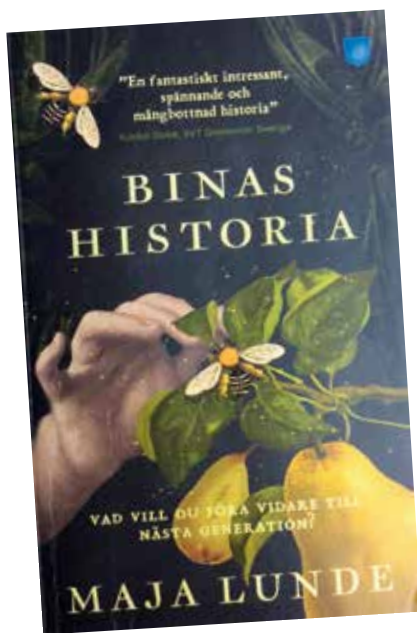
Jag bjuder in dig att ta del av julens budskap genom en av de vackraste julsångerna som jag vet:

*"Giv mig ett bo med samvetsro,
med glad förtröstan, hopp och tro.
Giv mig ett hem på fosterjord:
och ljus av Herrens ord".*

Människorna börjar tappa sin uppfattning om livets mening. De har ingen aning om den. Och det stör dem enormt.

Ian Mobsby

Binas framtid – mänsklighetens framtid

Bina dör. Varför? var skräckrubrikerna i tidningar för 10 år sedan. Miljontals bin dog i USA utan att man kunde kartlägga orsaken. Den norska författaren **Maja Lunde** har i sin roman *Binas historia* beskrivit hur denna katastrof griper in i mänskors vardag

En familj i England, en i USA och en i Kina blir på olika sätt hotade av bin. I England har en familjefar, William, satsat hela sitt liv på forskning av binas beteende. Han skapar en bikupa som skall ge bina den bästa tänkbara boplatsen och samtidigt göra det möjligt för honom att följa med binas beteende. Han har stora planer. Men hans uppfinning kommer för sent. En annan forskare har redan fått patent på en liknande kupa. Hans värld ramlar sönder och hans hälsa undergrävs.

I USA skapar en familjefar, George, ett bisamhälle som han skall ge över åt

sin enda son Tom. Men Tom är inte intresserad av biskötsel och inte heller att bli honungsförsäljare, utan han vill ägna sig åt humanistisk forskning. Det blir ett hårt slag för fadern och när sedan hans välskötta kupor gapar tomma och bina dött är hans personliga katastrof ett faktum och hans värld ramlar samman.

Den tredje familjen bor i Kina och där har redan bidöden skapat problem med pollineringen. Här är man tvungen att för hand pollinera de tusentals äppelträden för att alls få någon skörd. Familjen har en treårig son som tillsammans med föräldrarna går ut i skogen för att njuta av en efterlängtdad ledig dag. Sonen blir plötligt livshotande sjuk. Han förs bort utan att föräldrarna får veta vart och de får inget svar på vad som felas honom. Först i slutet av boken får de veta att han blivit stungen av ett bi och fått en häftig dödlig allergisk chock.

I de här tre familjernas liv väver Lunde in gripande familjerelationer, ohygglig spänning och en informativ beskrivning av binas liv och vad som händer i bisamhällena när bina dog. Det är en skrämmande dystopi hon målar upp om vad som skulle hända mänskligheten om bina försvann. Men hon lämnar inte sina läsare i det känsloläget utan låter de tre familjerna få uppleva en vändning, som inte direkt kan klassas som lycklig men som ger en framtid.

Boken är en väckarklocka men med en ton som trots allt ger hopp.

Ringa Sandelin

Lunde, Maja, *Binas historia*. Norskt original. Pocketförlaget 2017.

Bokslukarnas öppna läsecirkel träffas i regel sista onsdagen i månaden kl. 17 i Ekenäs församlingshem. Välkommen med i cirkeln!

◆ Guy Sundström samtalar med mamman i familjen.

◆ En flerbarnsfamiljs hem en bit utanför Cesis.

◆ En del av lasten lossas i Cesis där varorna säljs i den lokala loppisen.

Hjälpen når fram!

Text: **Anders Lindström**

Fynda Secondhand Shop, som är mera än en butik, är en del av Ekenäsnejdens svenska församlings konkreta biståndsarbete. Verksamheten är omfattande och har genom åren utvecklats på många sätt. Allt sedan januari 2012 har resorna företagits regelbundet till Lettland. Innan dess gjordes rekognoseringsresor till området och kontakter till lokala personer och organisationer knöts. Till dags dato har drygt 40 resor genomförts. Under dessa resor har det också varit strul och krångel med bilar och motorer, men allt har gått väl utan olyckor och större katastrofer.

Mångfacetterad verksamhet

Verksamheten är idag välfungerande och omfattar många delområden som knyts ihop till en fungerande helhet. Målsättningen är att hjälpa med kvalitet. Basmaterialen är de kläder och saker som skänks till Fynda. Hela och rena kläder tas emot och packas vidare till leverans till Lettland eller säljs i Fynda. Klädvård såsom tvätt och reparationsömnad ingår som en del av verksamheten när man anser det vara motiverat. Genom regelbunden kontakt till distributionsfältet erhåller man information om de behov som finns och vilka saker som kan komma till nytta.

◆ Matuppköp till familjerna görs lokalt i Cesis. Ulla Mecklin i förgrunden.

Den goda distributionen börjar med packning av kläder och prylar i en utarbetad ordning. Varje klädesplagg går igenom och godkänns innan det placeras i sin rätta låda. Samma slags kläder sätts i samma låda, märks på lettiska och är därmed klar för lastning i bilen. Det behövs många flitiga händer och vakna ögon för att utföra detta viktiga arbete.

Genom försäljningen i Fynda finansieras resorna till Lettland. Kollektör och frivilliga bidrag är andra viktiga inkomstkällor för verksamheten. Fynda har en egen bil, den andra i ordningen, som till största delen inköpts med medel från Fynda.

Med fyra bilar

I mitten av september hade jag möjlighet att delta i en biståndsresa till Cesis med omnejd. Denna gång åkte fyra bilar iväg: cirka 70 kubikmeter förnödenheter fördelade på två skåpbilar och en lastbil, samt därtill ännu en personbil.

Under besöket i Lettland spred vi på oss och hade möjlighet att besöka olika familjer och räcka fram hjälpen konkret.

Till biståndsarbetet hör också att man på ort och ställe inhandlar matvaror till familjerna. Mötena med dessa människor gav biståndsarbetet ett ansikte och ett djup. Jag kunde konstatera att hjälpen

när fram. Blyghet och språklig förbistring kan vid första anblicken vara ett hinder för kommunikation, men även dessa övervinns och avsikten med vårt besök blir tydlig, att hjälpa och att bry sig om.

Unika möten

Den verksamhet vi utför på frivillig basis i vår egen stad har relevans för människor i Lettland. Varje människa är unik och har sin historia. Vid de

korta mötena blev bakgrundshistorien bara till en liten del belyst. Det är med ödmjuk tacksamhet jag tog del av dessa möten, samtidigt som jag inom mig och vi alla tillsammans kunde konstatera att här behövs ännu många insatser. Vårt biståndsarbete betyder verkligen någonting. Varje person som på något sätt bidrar gör en viktig insats och är med om att sprida lite mera glädje och hopp i en värld som tyvärr stundom är präglad av stor apati.

◆ Flera samtal fördes med såväl hjälpbehövande som koordinerare.

Församlingsprojekt

När de övriga åkte vidare till andra familjer träffade Guy Sundström och jag prästen **Artis Egilitis**. Det är en man som jag tidigare haft förmånen att träffa ett antal gånger i Finland. Nu ville han visa oss sina projekt.

Det första var en gammal enorm byggnad som tjänat som sanatorium och hem för föräldralösa barn. Verksamheten har nu upphört och Artis har blivit kontaktad av kommunen och tillfrågad om han kan tänka sig finna lämplig verksamhet för det gamla huset.

Artis har skridit till verket med sina medhjälpare och idag kan byggnaden erbjuda övernattningsmöjligheter med snygga sovsalar. Badrummen och toalettterna är uppsnyggade och ett litet kök har skapats. Verksamheten fungerar i huvudsak sommartid och har riktat sig till barn och ungdomar. Det var intressant att bekanta sig med byggnaden och konstatera att många möbler och prylar har kommit från Ekenäs och Fynda och fått sin nya plats i detta enorma komplex – en köksinredning, wc-porslin, bord och stolar och mycket mera. Hjälpen har nått fram. Den här gången hade vi med oss bland annat en bastudörr.

◆ Stolar och bord är donationer från Fynda.

◆ T.h. Artis och Guy. Bistånd tas emot även från USA. I bakgrunden en del av USA-lådorna.

Bygga med små resurser och entusiasm

Artis är präst i två församlingar Valmiera och Rubene. I det lilla samhället Rubene finns en kyrka och en byggnad som Artis vill göra om till församlingshem. Byggnaden är uppförd av ryssarna och var ämnad som "hotell" för ryska arbetare. Därav blev inget, men byggnaden står kvar.

Den kyrkliga verksamheten i Lettland finansieras genom kollektor och frivilliga bidrag. Samarbete med kommunerna kan skapa synergieffekter och det är visionen för Rubene. Med små försiktiga steg har församlingshemmets renovering och inredning påbörjats. Vi fann bland annat stolar och en köksinredning som hämtats dit från Ekenäs. Det går inte att ta miste på entusiasmen. Varför gör man allt detta? Min uppfattning är att apatin fördrivs, man får någonting konkret att arbeta för. Den kyrkliga verksamheten strävar till att ge människor ett fördjupat innehåll i livet som blir till ett verktyg att hantera vardagen. Det som görs betyder någonting.

Framtida arbetsvecka i Lettland?

En stafettpinne överlämnades under vårt besök. Det skulle finnas en möjlighet för en grupp frivilliga från våra trakter att under en vecka arbeta konkret både på församlingshemmet och på lägergården och hjälpa till med renovering och annat arbete.

◆ Hjälpen når till hem som saknar det mesta. På bilden en av våra frivilliga, Birgitta Söderlund.

Fynda är en del av Ekenäsnejdens svenska församlings diakoni- och biståndsarbete. Fynda är möjligt därför att människor ställer upp frivilligt i detta angelägna arbete. Fynda gör också skillnad, hjälpen når fram och där hopp kan spridas ger det alltid mera hopp. Det är med stolthet jag kan se på detta arbete och den stoltheten får sitt djup av att arbetet inte är förgäves hjälpen når fram vare sig det är en leksaksbil, en sjukhusäng eller en värmande tröja. ■

En grönare jul?

Text: Meri Yliportimo

Foto: Yvonne Lindström

Ganska länge har vi uppmuntrats till att eftersträva en mera ekologisk livsstil. Ämnet är igen aktuellt efter att FN:s klimatpanel IPCC på hösten publicerade en klimatrappport. Rapporten bekräftade det som många redan hade gissat: att följande år kommer att vara avgörande om vi vill att klimatuppvärmningen håller sig vid 1,5 grader, men att det ännu finns hopp. Det är alltså dags att agera. Detta betyder att vi i vår vardag måste börja göra mera ekologiska val, men också under festligheter kan man tänka mera ekologiskt.

Julen har traditionellt varit en viktig helg här i Finland. Människor förbereder sig ibland ganska länge, köper mat, köper gåvor, köper juldekorationer, städar, reser kanske någonstans. Att köpa mat och gåvor, och att förbereda annars inför julen är inte alls dåliga grejer i sig. Traditioner är för flera den viktigaste delen av julen, men man kunde göra flera ekologiska val än man oftast gör.

Internet är fullt med tips för en grönare vardag, och för en grönare jul, men mängden information kan kännas förvirrande. Därför har jag samlat några tips, och berättar också hur jag själv tänker göra.

Julklappar

En stor del av julförberedelserna för många är att köpa julklappar. Ett bra tips för en grönare julklapp är att göra den själv. Speciellt om man inte är intresserad av att köa i butiker och svettas över vad man nu i år skulle kunna köpa är detta att göra själv en bra idé. Internet är fullt med instruktioner för hemgjorda julklappar, till exempel lavendeltvål, yllesocker och hemgjort godis. Om man inte har lust att göra julklappar själv, men inte heller vill köpa nytt, kan man gå igenom lagret och kolla om det där finns något som man själv inte längre använder. Kanske har man kläder som man skulle kunna ge vidare, eller ett brädspel som inte ens har öppnats.

LÄNKAR TILL NYTTIGA WEBBSIDOR

En Annorlunda Gåva:

<https://www.toisenlainenlahja.fi/sv/>

<https://wwf.fi/wwf-suomi/viestinta/wwf-lehti/juttuarkisto/Joulutunnelmaan-ekologisesti-1296.a>

<https://www.naturskyddsforeningen.se/vad-vi-gor/jordbruk/eko/5-viktiga-varor-att-byta-till-eko-i-jul>

<https://kotiliesi.fi/juhlat/joulu/ekologinen-joulu/>

<https://www.naturskyddsforeningen.se/julknep>

Leta efter bl.a. dessa märken om du vill handla mer ekologiskt, rättvisemärkt eller närproducerat.

Om man vill tänka ekologiskt med julklappar, men inte har tid att göra själv och inte har någonting som man skulle kunna ge vidare, är det en bra idé att kolla vad lopptorgen har att erbjuda. Man kan hitta nästan vad som helst på loppisar och det är ju ekologiskt att inte köpa nytt. Böcker, barnkläder, leksaker hittar man ofta och i gott skick också. Om man ändå vill köpa nya leksaker åt barnen, kan man till exempel undvika att köpa plastleksaker och istället välja något som är gjort av trä.

Den mest ekologiska julgåvan är att inte alls köpa en sak utan att ge av sin tid. Bjuda sina nära och kära människor på middag, på filmkväll eller kanske teaterbesök.

I år tänkte jag själv satsa på loppisar och att ge klappar som inte är materiella. Ett bra tips är En Annorlunda Gäva. (www.toisenlainenlahja.fi/sv/)

Julmat

Jag brukar inte själv äta rött kött. Det valet har jag gjort både för klimatets och hälsans skull. Julskinka tänkte jag ändå äta eftersom den i min familj, såsom i flera andra finländska hushåll, är traditionell julmat. För att laga ett lite mera ekologiskt julmatbord behöver man inte sluta erbjuda skinka och andra traditionella maträtter, men man kan erbjuda flera grönsaksrätter. Grönsaker står för mycket minde utsläpp än köttprodukter. Sätt lite mera färg på matborden!

Ett ekologiskt val är också att under julhelgen välja mat som är producerad så

Servera gärna flera grönsaksrätter på julbordet.

nära som möjligt. Välj inhemskt om det är möjligt, och om det inte är möjligt, köp rättvisemärkt. I de flesta butiker hittar man åtminstone rättvisemärkt kaffe, te och choklad.

Själv har jag nu under några år valt att baka veganska versioner av åtminstone en del av de traditionella julbakelserna. Internet är fullt med olika recept, men jag har märkt att åtminstone Chocochilis recept har fungerat varje gång jag har prövat. Om man inte har lust att baka själv, är de flesta typer av blad- och tårtdegspaltor veganska, likaså flera sorter av pepparkakor och pepparkaksdeg.

Det går bra att välja färdig pepparkaksdeg som vanligtvis är helt vegetarisk.

Det finns miljövänliga alternativ till värmeljus där man köper endast påfyllningsljus som används i små glaskoppar.

Dekorationer

Om man vill göra ekologiska val med juldekorationer är det lättaste sättet att inte köpa nya utan använda dem som man redan har hemma. Ekologiskt är också att utnyttja material som redan finns hemma när man gör julkort.

Gällande belysning under jultiden kan man också göra ekologiska val. Man kan ha julljus men de behöver inte vara på hela tiden, då det är mörkt syns ljusen ju bättre. Om du älskar att bränna värmeljus, föredra inhemska värmeljus framom utländska. Om man köper värmeljus som har metallskal, ska man komma ihåg att sortera dem för metallinsamling.

Inhemskt är mera ekologiskt också då man tänker på julgran och julblommor. Då man transporterar saker utomlands ifrån orsakar det en stor mängd utsläpp.

Vila!

Många känner sig stressade inför julen eftersom så mycket ska förberedas och göras innan man får vila. Man är rädd att om man inte förbereder så blir det inte "en ordentlig jul". Julförberedelser orsakar tillräckligt med stress, man ska inte ta det här med att tänka ekologiskt som ett extra ämne för stress. Jultiden är tiden för vila. Gör det som du kan och ta det lugnt. Det blir en bra jul fast skinkan inte skulle vara exakt rätt storlek, fast julklapparna inte är så många som förra året och fast hemmet är lite oorganiserat. Julens budskap ligger inte i de saker som man köper, kokar eller annars kan göra själv. Julens budskap är fyllt med nåd, hopp och kärlek, och det räcker åt alla. Vila! ■

Text: Monica Cleve

Den femte evangelisten kallas han. Hans musikaliska universum är väldigt, hans livsverk gigantiskt. Hur tänkte han, vad ville han med sin musik? Hans produktion omfattar över tusen klingande sonater, orgelstycken, mässor, flera mindre delar och satser, konserter och sångstycken med körer och instrumentalsatser i en härlig blandning.

DEN FEMTE EVANGELISTEN

Texten är inspirerad av Owe Wikströms bok Toccata.

Den femte evangelisten byggde kyrka med sin musik, med församlingsångens koraler och sångstycken med tredelad form efter schema även kallad arior. Han var en motsägelsernas man, hans person ofta hölj i dunkel, hans ansikte bortvänt medan evangeliet lyste mäktigt och skönt.

Då han tillträdde kantorstjänsten i Thomaskyrkan i Leipzig på sjuttonhundralet lovade han spela orgel så att det skulle främja andaktslivet. En musikan-dakt är mera musik och färre ord. Andakt är en möjlighet att stilla sig och lyssna in det heliga. Andakt är en möjlighet att föra hjärtats samtal med Gud.

Kantorns musik var ibland en Jakobsbrottning, andra gånger mera lugnande. I dag skulle vi kanske kalla det rent av för musikterapi men det ger inte rättvisa åt den geniala musiken. Hur vi än ser på hans musikaliska universum är det gott att väckas av en trumpetfanfar och påminnas om livets glädje.

Musik är andakt i sig, orgelns brus omsluter på alla sidor medan tonen fritt söker sig högt upp i sakrala rum och ännu högre upp ovan molnen. Det är kanske just det spröda och sköra som har den sprängvidd som behövs för att punktera enkla ljudkulisser. En musik som är äkta vara, en klar ton att klamra sig fast vid.

Det mesta var musik, allt från häftiga rytmer till strama koraler i den femte evangelistens liv. De lärda tvista däre-

mot om hans musik också var andaktsbefrämjande. Var det andlighet han ville förmedla eller andäktigt skönhet?

Den kristna tron utgjorde då för trehundra år sedan en självklar enhetskultur med en referensram som formade också kompositörens liv. Det sammanhanget är inte lika självklart idag. Kyrkan behöver gemenskapen och musiken i en kyrka med en orgel, skulle nog den femte evangelisten ha tillagt. Kyrkomusiken var kompositörens livsuppgift, han andades kyrka, tro och bibel. Dessa tre, bar honom och gav det klangbotten som endast änglakörer ytterligare kunde fördjupa.

I dagens värld söker vi upplevelser som aldrig förr och längtar efter en mening i allt brus som omger oss. På jakt efter en ton som bär för att ge vårt brustna hallelujah litet värme, liv och kärlek. Vi längtar efter trygga förebilder och igenkännande sammanhang.

Den femte evangelisten var suverän på att både vara folkligt igenkännande och kyrkohistoriskt tangerande med orgelspel som låter som tuppen eller stigfinnarens steg som söker sig över bergen och bultar på dörren. Bilder som håller som tolkningsram ännu en liten tid så länge tonen hörs i kyrkan.

Det regnar i Leipzig där både Thomaskyrkan och Nikolauskyrkan finns. Kyrkorna ligger nära, endast fyra kvarter från varandra. Den femte evangelisten visste redan som barn sitt livskall. Notskrifter var av kvalitet från första början, alla kopierade för hand av kompositören och av hela hans familj. Tonerna flödade fram

som en bäck och blev till ett gigantiskt världshav av musik. Häftiga improvisationer, kraftigt framträngande och samtidigt lekfulla som porlande vårbäckar.

Den femte evangelisten har för många blivit en tröstande predikant som förkunnar en hemlighet som återspeglar och gestaltar det som existerar, det som är. Han är nästan tröttande i sin uthållighet och repetition av stämmor som flätas samman till ett mångfacetterat universum. Ändlösa repetitioner, övning om och om igen ljuder orgeln ännu långt efter skymning i ljuvlågans sparsamma sken.

Musiken som bär livets mysterium, aria efter aria, melodi efter melodi. Musiken är den fasta klippan som han inte ber om ursäkt för eller gömmer undan eller låtsas som om det fortfarande regnade i Leipzig. Ett himmelskt lugn välver sig från öst till väst. Trofast är förvissningen om att musik och andlighet är en och samma väv. Ty, tvärsäkra sanningar saknar den klara tonen som lyfter medan det förhåller sig annorlunda med dansanta satser.

Vi får ta emot ett nytt kyrkoår. Juloratoriets änglar vid Betlehems stall. Gud blir människa. Var det inte detta han önskade förmedla med sin musik? Ett barmhärtighetens evangelium för Tomas tvivlaren liksom för den som tror. Starka känslor med en underton av förnuft och saklighet att förundra sig över och komma samman kring.

Stanna upp en liten stund och bli stilla där du står. Lyssna, kanske hör du Johann Sebastian Bach spela? ■

◀ Johann Sebastian Bach porträtterad av Elias Gottlob Haussmann.

*När årsskiftet närmar sig tittar vi tillbaka på det som har varit,
men samtidigt ser vi också framåt. Framtiden har alltid
intresserat människan. Vi vill veta hur det skall bli.*

Och hur skall
FRAMTIDEN

En liten historisk tillbakablick: Sigfrid Aronus Forsius, kyrkoherde i Ekenäs i början på 1600-talet, utgav s.k. prognostikor. De var skrifter som förutsåg månens faser, kometer, sol- och månförmörkelser. En prognostika hade även drag av astrologi där man förutsåg krig och farsoter och naturfenomen. Dessa användes för att planera politiska beslut. Det fanns en tro att naturen i sig bar svaret för framtiden bara man kunde kombinera fakta rätt. I almanackor kunde finnas material och texter av prognostisk natur. Ända fram till 1830-talet återfanns dylikt material i almanackorna.

Bara jag skulle veta...

Hur ser då dagens värld ut? En snabb koll på nätet och i medieutbudet ger vid handen att spådom och framtidsförutsägelser har en plats i vår västerländska värld. Intresset för att kunna förutse framtiden har inte försvunnit. Prognostikorna har fått andra namn. Hela denna genre handlar inte bara om förutsägelser utan också om att användarna av dessa tjänster anpassar sig till vad kristallkulor och andra attiraljer tycks spå.

Framtidsbarometrar

Med regelbundenhet kommer också prognoser för den ekonomiska utvecklingen. Dessa framtidsvisioner bygger på enkäter och sammanställd statistik över hur saker och ting har utvecklats i historien. Allt som har med framtidens utveckling att göra är dock aldrig absolut sanning. Det som sägs bygger på den erfarenhet man hittills samlat på sig och tolkat. Utvecklingen är inte heller lineär. Under tidens gång kommer andra faktorer in som kan styra utvecklingen åt ett annat håll. Det är sund vakenhet att tolka framtidsinformationen med osäkerhetsparametrarna i gott minne. Samtidigt är dessa undersökningar också viktiga. Insikten och kunskapen går

aldrig framåt om man inte vågar ta risker, testa och pröva och beakta världen och skeendet i samhället ur många synvinklar. Om mångfalden upphör och minimaliseras till ett inskränkt monopol smulas livet sönder. Livets oförutsägbarhet är dess skönhet och på samma gång dess skörhet.

Intresset för vad som händer framöver och den subjektiva framtiden är en drivande energi att förvalta sitt liv och ta vara på livets gåva.

Livets dolda dimensioner

Advents- och jultiden skapar en atmosfär som sträcker sig utöver det vardagliga. Symboler får en framträdande plats. Det är som om en annan dimension kommer in i vardagen. Allt detta hör ihop med framtiden. Det är inte en nostalgisk paus. Det är en tid som ger rum för reflektion.

Om vi talar om en andlig dimension, hur förstår vi det? Har framtidsutsikter med andlighet att göra? Livet är inte ett absolut belopp. Till livets väsen hör att utvecklas, söka nya vägar och upptäcka nya saker. Utan öppenhet för mångfald blockerar vi många utvecklingsvägar. Jag tänker att kreativitet och fördjupad förståelse av det mänskliga livet är en process som pågår inom var och en på ett subjektivt plan. Och det är där, i den smältdegeln, som framtiden skapas.

Det finns en yttre värld som kan mätas och dokumenteras, men det finns också en inre värld av andlighet och djup reflektion. Den inre världen påverkar vårt sätt att vara och hantera livet. Det är ofta en personlig värld som har en dörr där det står "Tillträde förbjudet för obehöriga!" på. Men den inre världen är en väsentlig del av nutid och framtid. Den inre världen bär med sig värderingar, längtan, sårbarhet och nyfikenhetens livsglädje. Om vi tänker på framtiden kan inte den inre världen ignoreras. Det är en helt annan sak att den är ytterst svår att fånga.

Julen och framtiden

När julafton är inne och mörkret sänker sig över våra bygder läses denna gamla profetia ur profeten Jesajas bok:

Det folk som vandrar i mörkret ser ett stort ljus, över dem som bor i mörkrets land strålar ljuset fram.

Texten är 2700 år gammal men trots det finns det en aktualitet i de gamla enkla orden.

Skiljer sig då denna text från de andra framtidsutsikterna som denna artikel kort behandlat? Profetian har en konkret bakgrund. Krig och elände. Ingen framtid. Mörker. Rädsla. Skräck. Det är i detta sammanhang texten blir till. Den är dynamisk och kraftig. De enkla orden sträcker sig förbi den karga verkligheten. De sträcker sig till den inre världen och till vårt ytterst hopp, till kärlekens källa, till Gud själv. Kan man bygga sin framtid på detta? Texten ger hopp och låter våra tankar sträcka sig mot höga värden och mål. Den ger mod och hopp för situationen. Den uppmanar till gemenskap och delande. Den fjättrar inte det mänskliga till jorden och tiden utan öppnar upp för dimensioner som öser sin styrka ur kärlekens djupa källa. ■

---

*Ty ett barn har fötts,
en son är oss given.
Väldet är lagt på hans axlar,
och detta är hans namn:
Allvis härskare,
Gudomlig hjälte,
Evig fader,
Fredsfurste*

VÄRLDENS BARN BEHÖVER DIN HJÄLP!

GE EN JULGÅVA SOM FÖRÄNDRAR LIV

Alla barn borde ha möjlighet till en bra och trygg barndom. På grund av fattigdom och marginalisering blir ändå alltför många barn utan omsorg, mat och trygghet. Utbildning förblir bara en dröm för många barn: 57 miljoner barn i världen går ännu inte i skola. Tack vare din gåva kan Finska Missionssällskapet erbjuda de mest utsatta barnen utbildning, hälsovård och trygghet. De insamlade medlen används för att förhindra familjevåld och stoppa barnarbete, till att ge funktionshindrade barn den hälsovård och skolgång de behöver, samt till att främja flickors skolgång i u-länder.

Hjälpen når barn i 15 olika utvecklingsländer som t.ex. Bolivia, Etiopien och Nepal. I fjol samlade De vackraste julsångerna in 977 000 euro som användes till förmån för utsatta unga.

Ge den bästa av julgåvor. Din gåva kan förändra livet för ett barn.

© 2018 Finska Missionssällskapet

Inbetalning via sms

Inbetalningar kan göras med textmeddelande med texten **JUL5**, **JUL10**, **JUL20** eller **JUL50** till numret **16155** (värde 5, 10, 20 och 50 euro)

I år kan man för första gången göra en inbetalning med MobilePay. Instruktioner finns på www.devackrastejulsangerna.fi.

Finska Missionssällskapet
PB 56, 00241 HELSINGFORS
fms@finskamissionssallskapet.fi

Kontonummer: Danske Bank
 IBAN FI38 8000 1400 1611 30

Insamlingstillstånd: RA/2016/517 för 1.1.2017 - 31.12.2019, beviljat 22.09.2016 av Polisstyrelsen. De insamlade medlen används under åren 2018-2020 i Finska Missionssällskapets utrikesarbete.

"Jag har verkligen fått nytt hopp tack vare stödet vi fått."

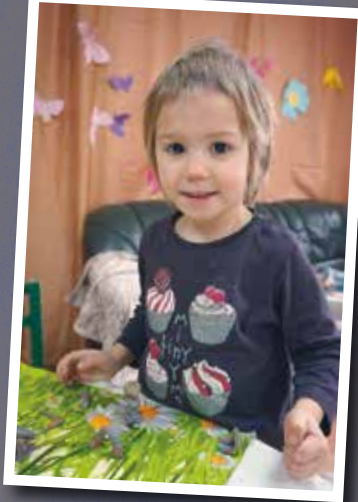
Det säger den ensamstående mamman till Habtamu, som är gravt funktionshindrad. Funktionshindrades ställning i Etiopien är svag, men Missionssällskapets samarbetskyrka gör ett viktigt arbete för att förbättra situationen för dem.

”Jag tycker om att spela, leka och sjunga!”

4-åriga Rachael bor i det fattiga slumområdet Katutura i Namibia. Hennes föräldrar är väldigt unga, fortfarande i skolåldern. Rachael har lyckligtvis fått plats på ett daghem som Missions-sällskapet är med och stöder. Utan vår hjälp skulle Rachael ha svårt att få den omsorg hon behöver.

Sumaja har fått en plats på skyddshemmet Dikoni i Viborg. Barnen som bor på skyddshemmet kommer från familjer med svåra förhållanden, ofta präglade av alkoholism och våld. På Dikoni får Sumaja och de övriga barnen en trygg plats att växa upp på. Där får de mat, kläder och omsorg.

”Jag ber då jag är ledsen.”

10-åriga Mishel älskar skolan. Hon hade inte möjlighet till skolgång i sin hemby i Bolivia men fick plats på ett elevhem i Caranavi. Ibland saknar Mishel sitt hem och i de stunderna får hon stöd av bönen och av sina handledare.

Endast tre procent av funktionshindrade barn i Kambodja har möjlighet att gå i skola. 13-åriga SreyLeangs liv förändrades då hon kom med i en skolgrupp där hon får hjälp. Gruppen stöds av Finska Missions-sällskapet. Tidigare var SreyLeang blyg, men i skolan har hon blivit modigare och nu pratar och ler hon mer än någonsin tidigare. Hon har också fått fysioterapi för att få sina händer och fötter i bättre skick.

Nådens hem i Thailand

Utanför Bangkok ligger Nådens hem, ett tillfälligt boende för utsatta kvinnor och flickor som råkat i svårigheter på grund av sin graviditet. Skyddshemmet är en del av diakonverksamheten i den evangelisk-lutherska kyrkan i Thailand och stöds av Missions-sällskapet.

DE VACKRASTE JULSÅNGERNA FÖR VÄRLDENS BARN

Från första advent till trettondagen sjungs De vackraste julsångerna än en gång i våra kyrkor. Fru **Jenni Haukio** fungerar detta år som insamlingens beskyddare.

– Sången *Varpunen jouluaamuna* (Sparven på julmorgonen) som ifjol framröstades som den vackraste finska julsången, beskriver det djupaste budskapet om vårt gemensamma ansvar med orden **när du bjöd ditt bröd åt den fattige, bjöd du det åt din egen bror**. Vi är alla varandras systrar och bröder såväl här hemma som internationellt. Världens barn är våra egna. När vi hjälper ett barn hjälper vi samtidigt ett helt samhälle. Just detta handlar julens budskap om – att älska och att bli älskad och att ingen lämnas ensam, säger Jenni Haukio.

Läs hela hennes hälsning på devackrastejulsangerna.fi

Rösta på nätet

Vem som helst kan gå in på De vackraste julsångernas hemsida och rösta på sin favorit och påverka nästa års sånghäfte.

De vackraste julsångerna i Ekenäsnejden

- 11.12 kl. 18** i Österby församlingshem
Sångstund i samband med familjernas julfest
- 16.12 kl. 16** i Snappertuna kyrka
Allsång och andakt
- 18.12 kl. 19** i Tenala kyrka
Tenala-Bromarv kyrkokör
Dir. Sofia Lindroos
Tenala-Bromarv lucia medverkar
- 19.12 kl. 19** i Ekenäs kyrka
Ekenäs kyrkokör & Snappertunakören
Dir. Pia Nygård
- 23.12 kl. 16** i Skogby/Furuborg
Allsång och andakt
- 30.12 kl. 17** i Bromarvs kyrka
Stora fröjden
Dir. Åsa Westerlund

Kom ihåg att ta med dig kollektpengar!
Kollekt för världens barn samlas in vid varje sångtillfälle.

Källa: devackrastejulsangerna.fi

Den goda promenaden

Text: Camilla Lindberg

”Att bara gå omkring, upp och ner längs gatorna. Nej tack. Det är ingenting för mig. Jag vill göra nytta och ha ett mål”.

I min bekantskapskrets finns det en person som värjer sig hårt mot det jag älskar väldigt mycket. Att ta en promenad i ur och skur. Att gå så länge och så långt att det börjar kännas som om benen bär sig själva och huvudet får finna sig i att bara hänga med. Tankar som börjar ge sig ut på irrfärder. Ibland händer det att de korsar varandra helt flyktigt. Promenerandet är i grunden en kravlös syssla och i mitt tycke det mest avslappnande man kan göra.

Gåendet som tematik är inget nytt fenomen. Det har anor långt bak i historien och även inom litteraturen har vandrandet får stå som en symbol för en metamorfos som leder till nya upptäckter och förvandlingar.

Begreppet ”att ta sig fram på apostlahästar” kan väl anses ha en biblisk bakgrund. Gåendet är alltså ett välbeprövat färdssätt som står i skarp kontrast till dagens intensiva flygande som hotar förstöra vårt jordklot. Att gå är en relativt enkel syssla. Det krävs ett par goda skor, kanske en vattenflaska, men inte så mycket mera. Det krävs inga stora förberedelser. Sällskap i sammanhanget är inte heller nödvändigt.

Det är inte alls konstigt att vandringen som tematik fått ett nytt uppsving i våra dagar. Det skapas nya vandringsleder och pilgrimsrutter både här och där, inte minst för att locka nya turister till avlägsna trakter. Vi läser om människor som plötsligt fått för sig att vandra till Santiago de Compostela. En aktivitet som inte så sällan tenderar att bli lika prestigefylld som ett maratonlopp.

Andra kommer tillbaka som nya människor. Ja, det finns något förnyande i en promenad. Man går ut lite vissen och sliten, men återvänder med nytt syre i blodet. Med nya tankar och förminskade problem.

Promenerandet utgör helt enkelt en stark motvikt till dagens höga och effektiva samhällstempo. Den som bara går omkring gör något radikalt. Främst för att handlingen utgår från långsamhetens lov. Det är begränsat hur fort en människa kan ta sig fram på egna ben. Det finns gränser. Gränser är trygga.

Det är bra att påminna sig om att man inte alls behöver resa geografiskt långt för att komma långt. En promenad i de mest bekanta omgivningarna duger gott och kan bjuda på häpnadsväckande upplevelser, i synnerhet om vandrandet samtidigt företas inåt.

Det är inte heller fel att vandra samma rutt varje dag. Det förminskar inte vandringens betydelse, tvärtom kan det rituella i handlingen vara ett hjälpmedel. Jag känner människor som alltid går sin kvällspromenad längs samma bekanta rutt. Sällan har jag upplevt så djuplodande och intellektuella människor. Vidsynta i både tanke och handling.

Jag ser framemot att få läsa den essäistiska boken *Att gå – Ett liv i rörelse* som utkommer nästa år av författaren och äventyraren **Erling Kage**. Vissa av hans ”vandringsleder” genom New Yorks kloaker och vattentunnlar kan ses som rätt spektakulära och mindre avundsvärda.

I sin marknadsföring lyfter det riks-svenska förlaget fram den moderna medicinens fader Hippokrates. Redan

Foto: Lina Enlund

Camilla Lindberg arbetar som kulturjournalist och med utbildning i olika former. Hon har gett ut flera platsbiografer och skriver ständigt. Hon är bosatt i centrum av Ekenäs, men trivs lika bra på en avlägsen skärgårdsö. Uppskattar frihet framför allt annat.

för 2400 år sedan varnade han för läkarnas felmedicinering. Han menade att människans bästa medicin helt enkelt är att gå. Att placera den ena foten framför den andra.

Utan att förringa de mentala problemens seriositet, så kan man kanske på basen av Hippokrates uttalanden tänka sig att en del av de kopiösa mängder psykiatiker som skrivs ut i dag, kunde ersättas av läkarordinationer fyllda med rejäla långpromenader. Det här gäller förstås alla de människor som inte hindras att vandra på grund av fysiska begränsningar.

Jag tänker mig att poesin kan utgöra en kompenserande källa för dem. Kanske kunde också poesi-rehabilitering börja ordinerars av läkare. Inom poesin hittas ofta uppbrottet som ett återkommande motiv, som sedan följs av en inledning på en vandring. Poesi handlar alltså också om rörelse och förflyttningar ut mot nya världar.

Lika mycket ser jag framemot författaren **Michel Ekmans** nya värbok *Jag tänker på nötskrikor*, som också utgår från promenader. Överlag så hyser jag stor respekt för människor som promenerar. Det är som att ingå med dem i ett hemligt sällskap med tydliga ritualer. Men samtidigt sker det hemlighetsfulla på ett sätt som är fullt synligt för omvärlden. ■

HÖGMÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Gudstjänsterna är i regel högmässor eller kvällsmässor (KVM) med nattvard. GDT = gudstjänst utan nattvard. AND = andakt.

november

25.11 Domsöndagen – Kristus Herre över allting

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 16 Tenala kyrka. Musikandakt

december

ADVENT

2.12 Första advent – Din konung kommer i ödmjukhet

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 10 Tenala kyrka
- ➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka. GDT
- ➔ Kl. 13 Snappertuna kyrka. GDT

6.12 (torsdag) Självständighetsdagen

- ➔ Kl. 09 Uppvaktning med AND vid hjältegraven på Ekenäs nya begravningsplats
- ➔ Kl. 12 Snappertuna kyrka

9.12 Andra advent – Din konung kommer i härlighet

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 14 Ekenäs kyrka. Teckenspråkig julmessa
- ➔ Kl. 18 Tenala kyrka. KVM

16.12 Tredje advent – Bered vägen för konungen

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 16 Snappertuna kyrka. De vackraste julsångerna (musikandakt)

22.12 (lördag) kl. 18 Julfred i Borgen

Tvåspråkig AND i Raseborgs slottsruiner

23.12. Fjärde advent – Herrens födelse är nära

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka

JUL

24.12 Julaftonen

Ekenäs kyrka:

- Kl. 13 Nallejulbön för de yngsta barnens familjer
- Kl. 14 Julbön
- Kl. 15 Julbön
- Kl. 16 Julbön på finska
- Kl. 17 Julbön

Bromarvs kyrka:

- Kl. 15 Julbön på finska
- Kl. 16.30 Julbön

Snappertuna kyrka:

- Kl. 15 Julbön
- Kl. 16 Julbön på finska

Tenala kyrka:

- Kl. 13.30 Julbön på finska
- Kl. 15 Julbön

25.12 Juldagen – Låt oss gå till Betlehem

- ➔ Kl. 06 Julotta Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 06 Tenala kyrka
- ➔ Kl. 08 Bromarvs kyrka
- ➔ Kl. 08 Snappertuna kyrka

26.12 Annandag jul – Kristi vittnen

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka

30.12 1 s.e.jul – Den heliga familjen

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 17 Bromarvs kyrka. De vackraste julsångerna tillsammans med Kören Stora fröjden

2019

januari

1.1 Nyårsdagen – *I Jesu namn*

→ Kl. 10 Tenala kyrka

6.1. Trettondagen

→ Kl. 16 Ekenäs församlingshem. Gudstjänst. Hela församlingens julfest. Se närmare på sid. 5

13.1 1 söndagen efter Trettondag – *Dopets gåva*

→ Kl. 10 Ekenäs kyrka

→ Kl. 12 Bromarv kyrka

→ Kl. 12 Snappertuna kyrka

20.1 2 s. e. Trett. – *Jesus uppenbarar sin gudomliga kraft*

→ Kl. 10 Ekenäs kyrka

→ Kl. 16 Ekenäs församlingshem. Ungdomsgudstjänst med utdelning av biblar till konfirmanderna

→ Kl. 18 Tenala. KVM

27.1 3 s. e. Trett. – *Jesus väcker tro*

→ Kl. 10 Ekenäs kyrka

→ Kl. 12 Bromarvs kyrka

→ Kl. 16 Snappertuna kyrka. Musikandakt

februari

3.2. Kyndelmässodagen – *Kristus, utstrålningen av Guds härlighet*

→ Kl. 10 Tenala kyrka. Familjekyrka

→ Kl. 16 Ekenäs kyrka. Stenmässa

→ Kl. 18 Bromarvs kyrka. KVM

FÖRSTA ADVENT

Söndag 2.12 kl. 10
i Ekenäs kyrka

Välkommen att tillsammans inleda kyrkans nya kyrkoår med hosiannasång i en festlig högmässa.

JULFRED I BORGEN

Lördag 22.12 kl. 18. Se närmare sidan 5.

GEMENSAM BÖN

Lördagar 24.11, 22.12, 26.1, 23.2, 23.3, 27.4 och 25.5

kl. 9.30 i Ekenäs församlingshem

Övriga lördagar i andra församlingar i Ekenäs.

MUSIKANDAKTER

Sö 25.11 kl. 16 Tenala kyrka

Sö 16.12 kl. 16 Snappertuna kyrka

Sö 30.12 kl. 17 Bromarvs kyrka

FAMILJEKYRKA

Sö 3.2 kl. 10 Tenala kyrka

STENMÄSSA

Sö 3.2 kl. 16 Ekenäs kyrka

Konserter & musikevenemang i nejdens kyrkor

EKENÄS KYRKA

- 29.11 kl. 19** **Viva Vivaldi!**
Raseborgs Sinfonietta, elever från Musik-
institutet vid Raseborgs Kulturinstitut
Dir. Antti Soininen
Fritt inträde | Programblad 5 €
- 1.12 kl. 19** **Stämmingsfullt! Konsert med Sanna Nielsen**
Obs! Alla biljetter är slutsålda
- 7.12 kl. 19** **Julkonsert**
Västnyländska kammarkören
Dir. Niels Burgmann
Fritt inträde | Programblad 10 €
- 8.12 kl. 18** **”O Helga Natt” – julkonsert**
Erik-André Hvidsten och Thomas Enroths
orkester
Biljetter 30 € | Biljettförsäljning: netticket.fi
- 9.12 kl. 17** **”Frid på jord” – julkonsert**
Girls ’n Qvinn
Dir. Monica Henriksson
Fritt inträde | Programblad 20 €
- 12.12 kl. 19** **Julkonsert/Joulukonsertti**
Flottans musikkår
Dir. Petri Junna
Fritt inträde | Programblad 10 €
- 13.12 kl. 18** **Kröningskonsert**
Ekenäs lucia 2018
Med flera medverkande
Kollekt för församlingens diakonihjälp
Se närmare sid 32
- 16.12 kl. 18** **Julkonsert med Cajorna**
Dir. Sara Selenius
Teddy Granroth
Finlands Lucia medverkar
Fritt inträde | Programblad 10 € till förmån för
luciainsamlingen & församlingens julhjälp
- 18.12 kl. 19** **Julkonsert**
Musikinstitutet vid Raseborgs Kulturinstitut
Fritt inträde | Programblad 5 €
- 19.12 kl. 19** **De vackraste julsångerna**
Ekenäs kyrkokör & Snappertunakören
Dir. Pia Nygård
Kollekt för Finska Missionssällskapet

- 20.1.2019
kl. 18** **De profundis – Barockpärlor på franskt vis**
Program: Jean Gilles, Messe des morts och
Michel Richard Delalande, De Profundis
Finländska Kammarkören
Esbo barock
Eric-Olof Söderström, dirigent
Meeri Pulakka, sopran, Pauliina Kallio, sopran,
Tuula Mäntyjärvi, alt, Markku Pihlaja, kontra-
tenor, Martti Anttila, tenor, Sampo Haapa-
niemi, bas
Biljetter 20 € | Biljettförsäljning: lippu.fi, R-kiosken
och vid dörren (kontant bet.)
Program 2 €

TENALA KYRKA

- 18.12 kl. 19** **De vackraste julsångerna**
Tenala-Bromarv kyrkokör
Dir. Sofia Lindroos
Tenala-Bromarv Lucia medverkar
Kollekt för Finska Missionssällskapet

SNAPPERTUNA KYRKA

- 16.12 kl. 16** **Musikandakt med De vackraste julsångerna**
Kollekt för Finska Missionssällskapet

BROMARVS KYRKA

- 16.12 kl. 16** **”Tid för jul” – julkonsert**
Susann Sonntag med familj
Fritt inträde
- 30.12 kl. 17** **De vackraste julsångerna**
Stora fröjden
Dir. Åsa Westerlund
Kollekt för Finska Missionssällskapet

Kontaktpersoner/kantorer:

Sofia Lindroos
044-755 3600
sofia.lindroos@evl.fi

Pia Nygård
044-755 3634
pia.nygard@evl.fi

Anne Hätönen
044-755 3628
anne.hatonen@evl.fi

KÖRSTARTER 2019

EKENÄS KYRKOKÖR

övar onsdagar kl. 13–15
(kaffepaus kl. 14) i församlings-
hemmet kl. 13–15. **Start 23.1**

SNAPPERTUNAKÖREN

övar torsdagar kl. 19–21
(kaffepaus kl. 20) i Snappertuna
församlingshem. **Start 24.1**

TENALA-BROMARV

KYRKOKÖR

övar tisdagar kl. 19 i Tenala
församlingshem (udda veckor)
och i Bromarvs församlingshem
(jämna veckor). **Start 15.1** i Tenala

SÅNGSTUNDEN KRING

SIONSHARPAN

kör igång onsdag **6.2** kl. 17.30 i
Ekenäs församlingshem.

Kantorn har ordet

VAD ÄR EN MUSIKANDAKT?

Musikandakt är en gudstjänst där musiken står i centrum. Ibland varvas musiken med t. ex. bibelläsningar, dikter eller andra läsningar. Inspirationen till temat kan komma från kyrkoåret, årtider eller andra aktuella ärenden ämnen. Ibland kan temat vara något som ständigt är aktuellt eller något som församlingens medarbetare vill lyfta fram.

Av kyrkoårsrelaterade teman kan nämnas Marie bebådelsedag, där det lästes Mariatexter och organisten spelade orgelmusik som hade anknytning till Jungfru Maria. Under min tid som tf. kantor i Ekenäs-

nejdens svenska församling har det ordnats musikandakter med bl.a. teman Johann Sebastian Bach, lacrymosa och afrikanska psalmer. Lacrymosa-musikandakten i november fick sin inspiration från kyrkoårets tema, Johann Sebastian Bach är alltid aktuell för kyrkomusiker och de afrikanska psalmerna lyfte fram det nya psalmbokstillägget.

Musikandakterna ordnas oftast på söndagar kl. 16. Nästa musikandakt med De vackraste julsångerna som tema ordnas i Snappertuna kyrka den 16.12 kl. 16. Välkommen med!

Anne Hätönen

Vill du komma med och sjunga?

Vi sjunger julsånger och julpsalmer på bäddavdelningen i Ekenäs fredagen den 21.12 fr.o.m. kl. 13.

Alla som vill haka på är välkomna med. Kontakta Meri Yliportimo, tfn (sms) 044-755 3601 anmäl ditt intresse.

VERKSAMHETSSTART vecka 2 om inget annat nämns

JUL-FAMILJECAFÉER

Vi bjuder på ringdans, glögg och pepparkakor:

- Snappertuna prästgård fredagen den **7.12** kl. 10–12
- Tenala församlingshems nedre våning tisdagen den **11.12** kl. 9.30–12.30
- Ekenäs klubbutrymme onsdagen den **5.12** kl. 9.30–11.30
- Österby församlingshem fredagen den **14.12** kl. 9.30–11.30

KLUBBAR FÖR SKOLBARN

BROMARV

- Bromarv lek- och rörelseklubb i Bromarvs skola fredagar 12.20–13.20

EKENÄS

- Ekenäs församlingshem (klubbtr.) måndagar kl. 18–19
- Österby församlingshem tisdagar kl. 18–19
- Västerby skola torsdagar kl. 18–19

Klubbjulfester i Ekenäs **vecka 50**.

EFTIS

Församlingens eftermiddagshem **för skolbarn** är öppet i Österby församlingshem varje vardag kl. 12–16.30 under skolterminerna. Vi vill erbjuda barnen en trygg miljö efter skoldagen med möjlighet till aktivitet och vila, ett hälsosamt mellanmål och utevistelse.

Jullov: **22.12.2018 – 6.1.2019**. Vårterminen startar den **7.1**.

JULFEST

med De Vackra Julsångerna för hela familjen **tisdag 11.12 kl. 18** i Österby församlingshem.

Samtidigt med sångstunden firar vi Österby-klubbens och Eftis julfest.

Eftisbarnen uppträder med Lucia.

**DAGKLUBBENS
JULFEST**

- onsdag **12.12** kl. 18 i festsalen i Ekenäs församlingshem
Alla varmt välkomna med!

BARNENS JULKYRKA

- **Ekenäs kyrka** tisdagen den **18.12** kl. 9 och 9.45
  - **Tenala kyrka** onsdagen den **19.12** kl. 9
- Barnandakt inför julen för alla barn under skolåldern.

JUL-FAMILJEKVÄLL

Onsdag **28.11** kl. 17–19 (obs. tiden) i klubblokalen i Ekenäs församlingshem.

Välkommen med kring bordet när vi bakar pepparkakor och julpysslar! Andakt ingår i programmet liksom kvällsmål med frivillig avgift.

VÅRENS FAMILJEKVÄLLAR

hålls i Ekenäs klubbutrymme onsdagskvällarna **30.1, 20.2, 27.3** och **24.4** kl. 17.30–19.30.

UNGDOMSKVÄLLAR

TENALA: Onsdagar kl. 18.30–21 Downstairs.
Sista träffen före jul 19.12.

EKENÄS: Onsdagar kl. 18–21 i Kulan, program kl. 19–20
Sista träffen före jul 12.12. Julfest med julevangelium, glögg och pepparkakor.

UNG KYRKA

Onsdag **21.11** kl. **18.30** i Tenala kyrka
Söndag **20.1** kl. **16** i Ekenäs församlingshem.

Bibelutdelning till alla konfirmander.
Familjerna är välkomna med.

Kontaktperson/Barn & familj:
Iselin Nylund
044-755 3611
iselin.nylund@evl.fi

Kontaktperson/Eftis:
Daniela Lindgren
0400-291 334
daniela.lindgren@evl.fi

Hej!

Nu är julen snart här! Vi väntar och längtar. Då man väntar på något är det en perfekt tid för pyssel.

I julevangeliet berättas om att Jesus föddes i ett stall i staden Betlehem. Hans mamma Maria lade honom att sova i en krubba, djurens matskål. Natten då Jesus hade fötts lyste en stor stjärna på himlen. Vise män och herdar kom för att se den lilla babyen.

Vi bestämde oss för att pyssla ihop en egen julkrubba.

Om du vill göra en behöver du:

- 2 äggkartonger (vi använde den större modellen för 15 ägg)
- vattenfärger
- pensel och vattenglas
- papperslim
- sax
- hö (går också bra med strimlat papper som kan likna hö)
- eventuellt en ljusslinga

pySSLA med Daniela

Vi klippte först ut de konformade delarna ur den ena äggkartongen. Dem målade vi sedan med vattenfärger så att de blev att föreställa Maria, Josef, änglar, herdar och visa män. Till änglarna klippte vi ut vingar och limmade fast på deras ryggar.

Vi klippte ut utbuktningen som fungerar som lås till äggasken. Den målade vi så att den blev det lindade Jesusbarnet. Vi klippte ut en av de skålformade delarna ur äggasken. Den målade vi gul och den fick bli krubban. I den lade vi Jesusbarnet.

Den andra äggkartongen fick bli själva stallet. Från den klippte vi försiktigt bort alla de upphöjda delarna, de konformade, för att få ett planare golv. Vi målade den delen av asken gul och insidan av locket mörkblått. Från den äggkartongen som vi klippt figurerna ur klippte vi också ut en stor Betlehemsstjärna. Den målade vi gul och limmade fast på den blå insidan av den andra kartongen. På den gula delen som skulle föreställa golvet i stallet bredde vi ut hö.

Då alla figurer torkat placerade vi dem att stå i höet i stallet. För att få mera stjärnor runt Betlehemsstjärnan på stjärnhimlen stack vi små hål med en spik i äggkartongens lock. I de hålen trädde vi försiktigt in lamporna från en batteridrivna ljusslinga.

Till vårt stall flyttade sedan även djuren ur legolådan och det blev riktigt mysigt där då det mörknade ute och vi tände ljusslingan till stjärnhimlen.

God jul!
Daniela

DAGTRÄFF för daglediga

EKENÄS

Dagträff med lunch i Ekenäs församlingshem

Tredje onsdagen i månaden kl. 12.
Lunchavgift 8 €.

16.1 2019 Gäst: Mia Kuronen
Tema: Australien

SNAPPERTUNA

Dagträff i Snappertuna församlingshem

Andra torsdagen i månaden kl. 13.30. Skjuts ordnas vid behov, kontakta Ritva senast 3 dagar före träffen.

13.12 Julfest med Lucia och julgröt

10.1 2019 Gäst: Jan Hellberg
Tema: Musikbesök i Namibias lutherska kyrka

TENALA

Pensionärsträff i Tenala församlingshem

Tredje onsdagen i månaden kl. 14. Skjuts ordnas vid behov, kontakta Gunilla senast 3 dagar före träffen.

12.12 kl. 13 Julfest (obs. tiden)

16.1 2019 Gäst: Jan Hellberg
Tema: Musikbesök i Namibias lutherska kyrka.

BROMARV

Pensionärsträff i Bromarvs församlingshem

Första onsdagen i månaden kl.13.30.

5.12 kl. 13 Julfest (obs. tiden)

9.1 2019 Obs. undantagsvis annat datum.
Gäst: Carita Englund
Tema: Våra händer i bild och text

DIAKONIHJÄLP

Understöd till församlingens diakonihjälp som stöder familjer och enskilda personer i församlingen kan betalas in på kontonumret F117 5549 6610 0002 87
Märke: Diakonihjälp

TENALA TRADITIONELLA JULMARKNAD

Självständighetsdagen, torsdag 6.12 kl. 14–16
i Bygdegården i Tenala

Missionskretsen i Tenala deltar med försäljning och lotteri. Huvudvinsten är en handsydd löpare. Lotteriet ordnas till förmån för församlingens missionsprojekt i Senegal och Nepal via Finska Missionssällskapet.

JULLJUS – DIAKONIJUS

TILL FÖRMÅN FÖR DIAKONIHJÄLPEN

Ljusen säljs vid olika sammankomster under hela adventstiden fram till jul. Ljuset som är tillverkat av 100% stearin kan Du ge bort som julklapp eller njuta av själv i ditt eget hem.

Pris 10 €
Höjd ca 25 cm
Diameter ca 7,8 cm
Brintid ca 90 h

Bildkälla för banderollen: Kyrkans bildbank (Kyrkostyrelsen/Anniina Mikama)

ONSDAGSLUNCH

4 € / person

Onsdag 5.12 kl. 12 i Ekenäs församlingshem.

Efter maten sjunger vi tillsammans ur De Vackraste Julsångerna.

Ta gärna med dig en vän eller väninna som kan ha glädje av att komma ut.

JULLOTTERI

I år satsar vi på ett enda stort julletteri i Ekenäs och slår samtidigt ett slag för ekologi och återanvändning. Huvudvinsten är en äldre stor handsydd bordduk. Den är 232 cm lång, 130 cm bred och ett gediget hantverk i gott skick. Lotteriet arrangeras till förmån för församlingens missionsprojekt i Senegal och Nepal via Finska Missionssällskapet. Lotteri säljs vid olika sammankomster.

Vinstdragningen sker på församlingens julfest på trettondagen den 6.1 kl. 16 i Ekenäs församlingshem.

DIAKONI I EKENÄSNEJDEN

Kontakt & adress: Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs

Diakonimottagningen är öppen måndagar och tisdagar kl. 9–10

DIAKONIPERSONAL

Carita Englund
040-572 9510
carita.englund@evl.fi

Gunilla Lindvik
040-839 6733
gunilla.lindvik@evl.fi

Ritva Mieronkoski
044-755 3604
ritva.mieronkoski@evl.fi

DIAKONIKRETSAR & ÖVRIGA KRETSAR

Kretsstart 2019 i vecka 2. Nya medlemmar är varmt välkomna med.

EKENÄS

Diakoni- och missionskretsen i församlingshemmet måndagar kl. 13.
Kontaktperson: Carita Englund
tfn 040-572 9510. **Start 7.1.**

Kenya-missionskretsen i församlingshemmet måndagar kl.15–17.
Kontaktperson: Ing-Maj Wikström,
tfn 019-241 3026. **Start.7.1.**

Församlingens förbönsgrupp samlas varannan torsdag kl. 10.00 (alltid udda veckor) för att be för olika förbönsämnen. Är det något du vill att vi ber för så tag kontakt eller skriv ditt böneämne och lämna in den på pastorskansliet i Ekenäs. Märk kuvertet med Carita Englund/förbönsgruppen. Du kan också skicka e-post till carita.englund@evl.fi. Vi behandlar böneämnena konfidentiellt. Ta kontakt om du vill delta i gruppen.
Kontaktperson: Carita Englund,
tfn 040-572 9510.

Ekenäs stödgrupp för minnessjuka och närstående samlas en gång i månaden; **11.12.2018** och **8.1.2019** kl.14–15.30 i församlingshemmet, Larssonv. 1. Gruppen är ett samarbete mellan församlingen och Minneslots Nyland. *För närmare info* ring Ritva Mieronkoski, tfn 044-755 3604 eller Hanna Strandell, tfn 0400-321 239

Bokslukarna – öppen läsecirkel med livsåskådningsinriktning samlas i församlingshemmet i regel sista onsdagen i månaden kl. 17.30. Gruppen leds av Ann-Sofi Storbacka. **Start: 30.1**

På djupet – bibeldiskussionsgrupp i församlingshemmet i regel sista torsdagen i månaden kl. 19. Gruppen leds av Karl-Gustav Sandelin. **Start: 31.1**

DIAKONIRESURSEN

En grupp för dig som är med eller vill vara med i församlingens besökstjänst

Kontaktperson: Ritva Mieronkoski
tfn 044-755 3604

Kyrkobröderna i församlingshemmet första måndagen i månaden kl. 18. Gruppen leds av Hans Wall, tfn 040-572 9501. **Start: 7.1**

Solkransen – handarbetsgrupp för kvinnor i Kulan (ungdomsutrymmet under pastorskansliet) jämna veckors tisdagar kl. 17.30–19.
Kontaktperson: Gunilla Lindvik,
tfn 040-839 6733 **Start: 22.1.**

TENALA

Missionskretsen i församlingshemmet, nedre våningen varannan tisdag kl. 13–15. Vi dricker kaffe, den som vill handarbetar, vi tar del av information från de missionsfält församlingen stöder, högläser och diskuterar. *Kontaktperson:* Carita Englund, tfn 040-572 9510. **Start: 15.1.**

Bönekväll i församlingshemmet, nedre våningen (ingång via diakonikansliet) en måndag per månad kl. 18–20. Vi samlas för att för att sjunga, läsa bibeln och be för olika böneämnena. Höstterminens sista träff är den **10.12**. Vårterminen inleds **14.1**. Om du inte kan delta men vill att vi ber för något som ligger dig varmt om hjärtat, kan du kontakta Carita Englund per tfn 040-5729510 eller epost: carita.englund@evl.fi. Du får vara anonym om du vill men vi som ber har också tystnadsplikt.

KOORDINATOR

FÖR FRIVILLIGVERKSAMHETEN
– FÖRSAMLINGENS BESÖKSTJÄNST

Ritva Mieronkoski
Telefontid: tisdagar kl. 10–11

Ring på numret **040 572 8075**

om eller när du
– vill veta mera
– du vill göra frivilligarbete
– har behov av frivilliga tjänster

ÖPPET HUS I TENALA

Kl. 10–12 med torsdagssoppa (kl. 11, pris 4€) varje torsdag i församlingshemmet. **Start fr.o.m. 6.9**
Varje torsdag finns någon av församlingens anställda på plats.

TENALA-BROMARV MATBANK

Matbanken är ett samarbete mellan Ekenäsnejdens svenska församling, Sale, Carl de Mumma, Bjärnä K-Supermarket och Metro/Pikatukku.
Öppet för matutdelning torsdagar kl. 14–15 i Tenala församlingshem, Sockenvägen 13
Kontaktperson: Mona Andersson,
tfn 040-5484783

EKENÄS MATBANK

Matbanken i Ekenäs är ett arbetsprojekt mellan Ekenäsnejdens svenska församling, Raaseporin suomalainen seurakunta, Missionskyrkan, Metodistkyrkan och lokala livsmedelsaffärer. Ekenäs Matbank verkar i en affärshastighet på Björknäsgatan 29-31

Öppet för matutdelning varannan torsdag (jämna veckor) kl.14
Sista utdelningen innan jul: **20.12**
Första utdelningen efter jul: **10.1 2019**

Upplever du att du är i behov av mat-hjälp så tveka inte att ta kontakt med diakoniarbetarna Carita eller Ritva.

Kontaktpersoner: Carita Englund,
tfn 040-572 9510 och Ritva Mieronkoski,
tfn 044-755 3604

Verksamheten resulterar i fasta utgifter såsom hyra och el och vi är tacksamma för alla ekonomiska bidrag. Om du vill ge en donation till förmån för Matbanken är kontonumret FI17 5549 6610 0002 87

Märke: Ekenäs Matbank

Ta gärna kontakt om du vill bidra med din arbetsinsats.

FAMILJERÅDGIVNINGSCENTRALEN RASEBORG

www.raseborgfrgc.fi

Tidsbeställningar:

ti och to kl. 9–10

on kl. 13–14

Tel.: (019) 238 281

E-post: raseborgfrgc@evl.fi

Ny besöksadress:

Orkdalsvägen 6, bost. 2

10420 Skuru

Ekenäs LUCIA

Arrangör: Ekenäsnejdens svenska församling

LUCIAKRÖNING

Ekenäs lucia kröns torsdagen den **13.12 kl. 18** i **Ekenäs kyrka** av kyrkoherde Anders Lindström.

Vid kröningstillställningen bjuder barnköreerna Primo och Secondo, Ungdomskören och celloelever från musikinstitutet vid Raseborgs kulturinstitut på sång och musik. Körledare är Monica Henriksson, som också fungerar som sångledare för luciaföljet.

RÖSTNING

Årets kandidatbukett består av tre flickor och röstningen där årets lucia vaskas fram pågår till den 25.11. Vita röstningslådor finns utsatta i Ekenäs bland annat i några affärer och banker, i pastorskansliet, i kyrkan och församlingshemmet. Kombinerat med röstningen pågår medelinsamlingen som stöder församlingens julhjälp bland barn och vuxna på församlingens område.

Röstningsresultatet kungörs vecka 48.

BOKA LUCIA

Ekenäs Lucia kan bokas för besök under tiden **13.12.2018 – 5.1.2019**.
Bokningar: **044-755 3610**.

1
Saga Erlin, 16 år

Fritidsintressen: Jag ritar, sjunger, läser och spelar gitarr.

Beskriv dig själv: Jag är en snäll, glad och positiv person.

Vad betyder lucia för Dig?: För mig innebär lucia att sprida ljus och glädje och det är något jag väldigt gärna skulle vilja göra. Lucia betyder också gemenskap mellan såväl unga som gamla.

I framtiden: Jag vill göra människor glada. Jag vill få bort ojämlikhet mellan människor.

Musikvitsord: 9

Skola: Ekenäs Gymnasium

2
Alice Äbb, 16 år

Fritidsintressen: Jag motionerar.

Beskriv dig själv: Jag trivs i naturen och umgås gärna med mina vänner och djur.

Vad betyder lucia för Dig?: För mig har lucia alltid varit en vacker tradition. Lucia är ett ljus av hopp i de mörka tiderna och fyller mig med tro och hopp att vi, stora som små, kan göra gott i världen.

I framtiden: Jag drömmer om ett yrke som läkare, eller något liknande, och brinner särskilt för hoppet om att kunna bota cancer. Jag vill också bevara vår vackra jord och förhindra klimatuppvärmningen.

Musikvitsord: 9

Skola: Ekenäs Gymnasium

3
Isabelle Hällfors, 17 år

Fritidsintressen: Jag ritar, sjunger, umgås med vänner och gosar med våra hundar, läser och "kladdar" gärna i köket.

Beskriv dig själv: Jag är positiv, har lätt till skratt och är öppen och social.

Vad betyder lucia för Dig?: Lucia är för mig en fin tradition som jag alltid firat med familjen och genom att sjunga med i luciakören. När Lucia kommer vet man att det inte är långt till jul.

I framtiden: Jag vill inspirera andra till att vara sig själva och acceptera andra som de är.

Musikvitsord: 9

Skola: Ekenäs Gymnasium

Foton: FOTOFABRIKEN

Prenumerera på Kyrkpressen, hemförsamlingen sponsorerar!

Ekenäsnejdens svenska församlings medlemmar har sedan 2015 haft möjlighet att få sin privata KP-prenumeration sponsorerad av hemförsamlingen (en sponsorering/hushåll).

Kyrkpressen, som ännu i år utkommer varje vecka, ges från början av 2019 ut varannan vecka. Prenumerationspriset, som under 2018 varit 65 € för hela året, blir därför en aning lägre. Det nya priset för privatpersoner är 60 € för 2019.

Det subventionerade priset är därmed **45 €** och församlingen bidrar således med 15 € per prenumererande medlemshushåll.

Redan prenumerant?

Församlingsmedlemmar som under innevarande år har en pågående subventionerad prenumeration och vill fortsätta ännu under 2019 behöver ingenting göra, prenumerationen fortsätter automatiskt tills prenumeranten själv meddelar att den bör avslutas.

Den som vill avsluta sin prenumeration ombeds meddela om det i god tid innan ett nytt prenumerationsår inleds.

Ny prenumerant?

Meddela ditt intresse genom att fylla i och posta/lämna in denna kupong till pastorskansliet i Ekenäs, Larssonsvägen 1, 10600 Ekenäs.

- Jag har inte tidigare nyttjat subventionsförmånen och är nu intresserad av en subventionerad prenumeration på tidningen KP under ett år. Prenumerationen gäller 2019 och inleds fr.o.m. nr 1/2019.

Mitt subventionerade prenumerationspris är **45 €**.

Mina adressuppgifter förmedlas till Kyrkpressen av hemförsamlingen. Jag förbinder mig att själv meddela om eventuell adressförändring till Kyrkpressen samt till församlingens pastorskansli.

Faktureringen sköts av Kyrkpressen som skickar ut en faktura på 45 € till varje prenumerant. Kyrkpressen fakturerar församlingen skilt för återstående 15 €.

- Jag vill avsluta min subventionerad prenumeration på KP. Meddela om detta senast 14.12.2018.

Släktnamn: _____ Alla förnamn: _____

Näradress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____ Föd.datum: _____

Det går bra att skriva av kupongen om du inte vill klippa sönder tidningen.

I KÖKET

med Ängla, 7 år

I KÖKET
är rutan för
amatörkockar med
matlagningsiver och
-intresse. Recepten med
angivna mått är prövade
i det egna köket.
Lycka till!

Nu är det inte långt kvar till jul! Snart är det hög tid att börja pyssla och stöka och vad är skojigare än att varje år pröva på något nytt hemma i köket. Här tipsar oss sjuåriga Ängla Lindholm om fyra juliga godsaker. Kanske något att tillverka och ge bort i julklapp eller att ta med sig när man går på decemberbesök till vänner, vackert inslaget.

Man kan också göra som Ängla själv, man bjuder grannarna på en uppsättning av de olika sorterna som de får njuta av till kaffet. Det är ett bra och välkommet sätt att sprida glädje omkring sig!

LJUSA PEPPARKAKOR

250 g smör
250 g socker
3 ägg
½ msk bikarbonat
500 g vetemjöl
½–1 msk mald ingefära

Vispa mjukt smör med socker till en fluffig massa. Tillsätt äggen ett i sänder och vispa emellan. Blanda bikarbonat med mjölet och tillsätt i degen.

Kavla ut degen vanligt, en aning tjockare än till vanliga pepparkakor. Ta ut kakor med mått, sätt på plåt och grädda i 200°C ca 4–6 minuter.

TIPS: Degen går att kavla ut bättre om den fått stå i kylan en stund eller över natten. Dekoreras enligt egen fantasi. Färdig kristyr på tub, liksom olika slags strössel, finns att köpa i flera färger i vanliga mataffärer.

PRÄSTGÅRDENS PEPPARKAKA

100 g smör
2 ägg
2 dl socker
1½ dl gräddfil
1 tsk mald ingefära
1 tsk mald nejlika
2 tsk kanel
3 dl vetemjöl
1 tsk bikarbonat

Smörj och bröa en avlång form, ca 1½ liter, eller använd muffinsformar. Smält smöret och låt det svalna. Vispa ägg och socker, tillsätt gräddfilen, smöret, kryddorna och mjöl-bikarbonatblandningen.

Häll smeten i formen eller i muffinsformarna. Grädda i nedre delen av ugnen 175°C ca 30–40 minuter (den stora formen) eller 7–12 minuter (muffinsformarna).

Foto: Cecilia Åhlén-Lindholm

Miljötips:

Tänk gärna på att använda ekologiska och miljövänliga produkter, både i recepten och i paketomslagen.

PEPPARKAKSBOLLAR

200 g mandelmassa
100 g smör
3 dl havregryn
½–1 msk mald ingefära
1 msk mald kanel
½–1 msk mald nejlika
1 nypa salt
1 msk pressad apelsinsaft
pärlsocker

Riv mandelmassan grovt.

Blanda samman alla ingredienserna till en fast deg. Rulla bollar som sedan rullas i pärlsocker.

Förvaras i kyl.

PEPPARKAKSTRYFFEL

1½ dl vispgrädde
20 g smör
250 g hackad mörk choklad (ej blockchoklad)
Ca 8–10 pepparkakor

Koka upp grädde och smör i en kastrull. Ta av från spisen.

Häll den hackade chokladen i grädden, rör om tills smeten blivit jämn och blank. Låt svalna och ställ i kylan i minst en timme.

Krossa pepparkakorna till smulor med en mortel. Forma chokladsmeten till runda små bollar och rulla dem direkt i pepparkakskrosset.

Förvaras i kylan.

TIPS: Man kan fylla små formar med smeten och lägga i små pepparkaksbitar (då behöver man inte kyla smeten före) eller rulla bollarna i kakao.

Dop, vigslar och jordfästningar

Mitt i livet meddelar på denna plats om döpta, vigda och döda församlingsmedlemmar. Meddelandet sker enbart i enlighet med deras eller anhörigas skriftliga samtycke. De som inte gett sitt medgivande saknas på den här sidan.

Vi gläds över varje ny liten medlem i den världsvida kristna familjen.
Vi gläds med dem som funnit kärleken.
Vi tar avsked av och minns dem som gått vidare.

Nedanstående uppgifter har registrerats före 6.11.2018.

Vigda:

Karl Mikael Hägert och Karin Alexandra Ljung, vigda 16.6.2018
Tobias Olof Christian Sjöholm och Nora Charlotta Lagström, vigda 16.6.2018
Peter Kari Hintsanen och Angelina Davini-Pulkkinen, vigda 22.6.2018
Jan Rafael Enwald och Angelica Mari Lundberg, vigda 14.7.2018
Johan Eric Holmström och Daniela Charlotte Laiho, vigda 14.7.2018
Håkan Uolevi Nurmi och Gun-Britt Marina Färm, vigda 21.7.2018
Oliver Christopher Clark och Frida Maria Backman, vigda 28.7.2018
Joel Gustaf Archibald Rappe och Malin Alexandra Linnéa Hellström, vigda 4.8.2018
Sam Oskar Dahlström och Sandra Sofia Christina Grunér, vigda 4.8.2018
André Christian Lindqvist och Raita Riikka Saramäki, vigda 11.8.2018
Mats Evert Mikael Danielsson och Maria Alexandra Nyberg, vigda 8.9.2018
Ronnie Erik Florentin Nordström och Sandra Maria Holmberg, vigda 15.9.2018
Joakim Kristian Frank och Jenny Eva Nathalia Åkerfelt, vigda 29.9.2018
Kristoffer Markus Lindstedt och Ida Maria Alexandra Melin, vigda 6.10.2018
Ken Johan Olof Mannström och Susanna Nadine Vartiainen, vigda 20.10.2018

Välsignelse av äktenskap:

Troy Arthur Waisanen och Emilia Antonina Lintuluoto-Waisanen, välsignade 27.7.2018

Döpta

Döpta	dopdag
Yara Hillevi Carita Leino	16.6.2018
Douglas Sebor Forsström	17.6.2018
Agnes Linnea Daniela Nordlund	17.6.2018
Alva Linnea Daniela Nordlund	17.6.2018
John Einar Åhlberg	17.6.2018
Evelyn Aili Alexandra Fagerström	1.7.2018
Evert William Svartström	7.7.2018
Ellen Ane Orvokki Zitting	14.7.2018
Tara Märta Omarsdotter Sundström	21.7.2018
Vanessa Irene Lindström	29.7.2018
Elias Melvin Heerman	4.8.2018
Elvira Ida Linnea Biström	5.8.2018
Vilmer Nils Uno Ekberg	11.8.2018
Jasper Elis Alexander Hakala	12.8.2018
Majken Cecilia Isand	18.8.2018
Ivar Herman Gustaf Smeds	19.8.2018
Julia Ebba Ingeborg Lindgren	19.8.2018
Bonnie Ida Sofi Forsström	8.9.2018
Nathanael Mikael Antero Laine	8.9.2018
Isabella Bianca Holmström	14.9.2018
Alvin Valdemar Mannström	15.9.2018
Wilma Matilda Kewin	15.9.2018
Lykke Lo Nordström	23.9.2018
Minéa Carolin Elisabeth Wiik	29.9.2018
Oliver Richard Edel Seuranen	30.9.2018
Nea Valdine Manelius	30.9.2018
Lucas Erik Ferdinand Bäckman	7.10.2018
Arthur Ulrik Alexander Artzén	12.10.2018
Arthur Johannes Österholm	13.10.2018
Sofie Elisabet Gröndahl	13.10.2018
Ivar Onni Arthur Bergman	13.10.2018
Frida Alexandra Wass	13.10.2018
Meja Linnea Lundström	13.10.2018
Bella Anna Daniela Söderholm	14.10.2018
Alice Julia Adéle Holmström	21.10.2018
Silja Sofia Surakka	28.10.2018
Tommy Liam Georg Lindström	4.11.2018

Citatet

“The world is changed
by your example,
not by your opinion.”

(Fritt översatt: Det är ditt exempel
som förändrar världen, inte din åsikt.)

Paulo Coelho

Döda	dödsdag
Else Adele Marita Lindroth	12.6.2018
Ulla Carola Tossavainen	13.6.2018
Helmer Gunnar Sjöblom	15.6.2018
Elsa Irene Nyman	15.6.2018
Berndt Fredrik Vilhelm Lindholm	17.6.2018
Mirjam Mai-Britt Anita Öblom	18.6.2018
Rune Valdemar Karlsson	20.6.2018
Börje Adimar Westerlund	23.6.2018
Sirkka Hellikki Fagerlund	24.6.2018
Karl Bror Erik Holmberg	27.6.2018
Gunnel Karin Holmlund	30.6.2018
Ingeborg Adéle Holmström	3.7.2018
Karin Ingeborg Silvan	3.7.2018
Alli Gunhild Maria Holmström	6.7.2018
Isa Benita Asén	7.7.2018
Ruth Alexandra Enlund	9.7.2018
Ulla Alina Gerkman	18.7.2018
Uno Reinhold Nylund	18.7.2018
Fjalar Albert Helle	20.7.2018
Britt-Maj Linnea Illman	24.7.2018
Karin Emilia Lindblad	29.7.2018
Herta Snöfrid Johanna Sacklén	30.7.2018
Hans Erik Henriksson	31.7.2018
Stig Henrik Duncker	3.8.2018
Elvi Gundel Marita Nemlander	6.8.2018
Henrik Viktor Rosenlund	11.8.2018
Alma Gertrud Wiberg	14.8.2018
Kristian Karl Eugén Holmberg	15.8.2018
Carl-Johan Eriksson	16.8.2018
Sven-Olof Leopold Nyström	22.8.2018
Kristina Elice Kevin	24.8.2018
Nils Henrik Skult	24.8.2018
Henrik Krister Mikael Westerlund	29.8.2018
Agneta Etel Elisabet Karjalainen	29.8.2018
Gretel Amanda Ingegärd Byman	5.9.2018
Gunhild Elsemaj Holmberg	6.9.2018
Tove Marina Romberg	8.9.2018
Gerda Gunhild Elisabeth Engblom	9.9.2018
Peter Anselm Gustafsson	15.9.2018
Viola Marianne Rehn	16.9.2018
Marianne Ingegerd Bergström	29.9.2018
Kay Onni Lindholm	30.9.2018
Bo Fredrik Westerlund	30.9.2018
Karl Johan Reinhold Bender	2.10.2018
Per Erik Fritiof Holmberg	2.10.2018
Kjell Roland Lind	13.10.2018
Carita Margaretha Gustafsson	24.10.2018
Tyra Ull-Britt Boström	24.10.2018
Johan Edgar Sundholm	25.10.2018

Foto: KYRKOSTYRELSEN

NY OMSORGSPRÄST I STIFTET

Sedan 1.10 har Borgå stift en ny omsorgspräst. **Claus Terlinden**, som under flera år jobbat som kaplan i Karis-Pojo svenska församling (före det i Karis svenska församling), har anställts av Kyrkostyrelsen för att inneha tjänsten under tiden 1.10.2018–31.12.2020.

Omsorgsprästen arbetar för att öka medvetenheten om människors olikheter och stärka gemenskapen så att intellektuell funktionsnedsättning eller funktionsvariationer inte skall bli till ett handikapp i församlingssammanhang. Omsorgsprästen reser i viss mån runt i stiftet, håller bland annat andakter och sångstunder på dagcenter och arbetscentraler, har tid för enskilda samtal och gör besök i specialklasser.

Till tyngdpunkterna för omsorgsarbetet hör förutom utbildning och stöd för församlingsanställda och frivilliga också konfirmandundervisning för personer med funktionsnedsättning.

Det är viktigt att alla får gå i skriftskola på egna villkor. Därför finns det olika former av skriftskola. Målet är att lyckas som den speciella människa man är. Och för det krävs det ibland lite extra stöd och omsorg. Skriftskolundervisning för ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning fokuserar till exempel mera på upplevelsen och på ”learning by doing” (lära sig genom att göra) i stället för verbal inläring.

En sådan specialskriftskola eller omsorgsskriftskola har redan ordnats flera gånger inom Ekenäsnejdens svenska församling (tidigare i Ekenäs församling). Till den har funktionshindrade från hela regionen välkomnats. Specialskriftskola ordnas när behov finns, dock inte varje år. Senaste gång ordnades den under läsåret 2017–2018.

En annan viktig del av omsorgsprästens arbete är att leta reda på och stöda produktionen av hjälpmedel, som till exempel undervisningsvideor, teckenstöd, lättlästa texter, utveckling av metoder och material för församlingsarbetet. (YL/CT)

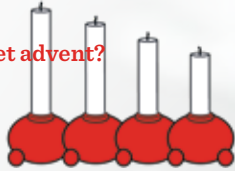
JulQuiz

Frågesporten är snickrad av församlingens praoelev, **William Ekström**, som under en oktobervecka bekantade sig med församlingsarbetet ur olika vinklar.

Enbart ett svarsalternativ till varje fråga är rätt, de två övriga kan vara delvis sanna eller fullständigt felaktiga på vilken fråga som helst.

1. Vad betyder ordet advent?

- a. Inledning
- b. Ankomst
- c. Ljus

2. Varför föddes Jesus i Betlehem?

- a. För att de hade flytt från Herodes
- b. För att det var Marias vilja
- c. För att Josef skulle registrera sig i sin hemstad

3. Vad hette de tre vise männen?

- a. Nikodemus, Saul och Shahal
- b. Kaspar, Melchior och Balthasar
- c. Kasper, Jesper och Jonatan

4. Varför firar man lilla jul (lillajul)?

- a. För att man förbereder sig inför jul. Den är en försmak av jul
- b. För att man vill fira jul två gånger om året
- c. För att Maria anlände till Betlehem den dagen

5. Jultraditionen att ha skinka på julbordet inleddes på

- a. 1800-talet
- b. 1700-talet
- c. 1900-talet

6. Adventsstjärnan eller julstjärnan är ett julpynt som symboliserar

- a. Att julen är nära
- b. Betlehemsstjärnan
- c. Jesusstjärnan

7. Varifrån härstammar vårt luciafirande?

- a. En gammal kristen kvinna som led martyrdöden och blev helgonförklarad
- b. En ung kristen kvinna som led martyrdöden och blev helgonförklarad
- c. En ung kvinna som ville bli kristen, men hindrades av sin familj och därför tog sitt liv

8. I vem har julgubben sitt ursprung?

- a. Santa Claus
- b. Sankt Nikolaus, biskop som levde på 300-talet och helgonförklarades
- c. Sankt Nikole, en hemlös man som gav bort allt han ägde och blev helgonförklarad

9. Varför firar vi trettondag?

- a. För att komma ihåg Jesu tre första ord.
- b. Till åminnelse av de tre vise männen, som kom till den nyfödde Jesus med guld, rökelse och myrra
- c. För att minnas Jesu tre första underverk

10. Vad är myrra?

- a. En typ av kåda
- b. En örtblandning
- c. Blad från en sällsynt buske

11. Vilken dag inleder kyrkoåret?

- a. Första söndagen efter nyår
- b. Första söndagen i advent
- c. Första söndagen efter tjugondag Knut

12. Varför firar vi jul?

- a. Till minne av Jesu död
- b. För att få julkalppar och äta julmat
- c. Till minne av Jesu födelse

Välj rätt svarsalternativ till varje fråga, skriv sedan ned den rätta tipsraden samt ditt eget namn och adress på ett julkort och skicka det senast den 7.1.2019 till Pastorskansliet, Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs. Bland alla inkomna svar lottar vi ut tre julkalppaket. Rätt tipsrad publiceras i nästa nummer.

Kontaktuppgifter

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING

www.ekenasnejdensforsamling.fi

Pastorskansliet Ekenäs (vard. 9-13)

019-241 1060

Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs

ekenasnejdens.forsamling@evl.fi

Telefax: 019-241 2688

PB 68, 10601 Ekenäs

Betjäningpunkten Tenala (må och to kl. 10-12)

019-241 1060 (Ekenäs)

Sockenv. 13, 10520 Tenala

PERSONAL

Kyrkoherde Anders Lindström	0400-527 488	anders.lindstrom@evl.fi
Kaplan Monica Cleve	044-755 3627	monica.cleve@evl.fi
Församlingspastor Wille Westerholm	0400-640 786	wille.westerholm@evl.fi
Församlingspastor Meri Yliportimo	044-755 3601	meri.yliportimo@evl.fi
Kantor (tf. B) Anne Hätönen	044-755 3628	anne.hatonen@evl.fi
Kantor (C) Sofia Lindroos	044-755 3600	sofia.lindroos@evl.fi
Kantor (C) Pia Nygård	044-755 3634	pia.nygar@evl.fi
Diakonissa Carita Englund	040-572 9510	carita.englund@evl.fi
Diakoniarbetare Ritva Mieronkoski	044-755 3604	ritva.mieronkoski@evl.fi
Diakoniarbetare Gunilla Lindvik	040-839 6733	gunilla.lindvik@evl.fi
Ungdomsarbetsledare Kjell Wikström	040-821 5327	kjell.wikstrom@evl.fi
Ungdomsarbetsledare Tom Blomfelt	040-845 3942	tom.blomfelt@evl.fi
Ledare för barnverksamheten Iselin Nylund	044-755 3611	iselin.nylund@evl.fi
Ledare för eftermiddagshemmet Daniela Lindgren	0400-291 334	daniela.lindgren@evl.fi
Informatör Yvonne Lindström	044-508 1527	yvonne.lindstrom@evl.fi
Församlingssekreterare Helena Friberg-Salminen	019-241 1060	helena.friberg-salminen@evl.fi
Byråsekreterare Petra Fagerström	019-241 1060	petra.fagerstrom@evl.fi
Värdinna (Ekenäs/Snappertuna) Jenni Lejonmark-Johansson	040-567 4616	jenni.lejonmark-johansson@evl.fi
Värdinna (Tenala/Bromarv) Mona Andersson	040-548 4783	mona.andersson@evl.fi
Församlingsmästare (Ekenäs/Snappertuna) Tove Holmström	040-761 5072	tove.holmstrom@evl.fi
Församlingsmästare (Tenala/Bromarv) Kristian Svenskberg	0400-806 137	kristian.svenskberg@evl.fi

RASEBORGS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

www.raseborgsforsamlingar.fi

Ekonomikontoret Ekenäs (vard. 9-13)

019-241 1540

Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs

Ekonomidirektör

Christer Lindvik

0400-488 374

christer.lindvik@evl.fi

Gravärenden/kremering

Carita Siltanen (chef för begravn.väsentet)

0400-540 022

carita.siltanen@evl.fi

Charlotta Laukkanen (trädgårdsmästare)

040-523 1648

charlotta.laukkanen@evl.fi

Ramsdals lägergård

Nina Asén-Nyman (värdinna)

019-244 8015

Ramsdal, 10820 Lappvik

040-563 8813

nina.asen-nyman@evl.fi

Österby församlingshem

019-241 5293

Rusthållsgr. 2, 10620 Ekenäs

Giv mig ej glans, ej guld, ej prakt
i signad juletid.

Giv mig Guds ära, änglavakt
och över jorden frid.

Giv mig en fest
som gläder mest
den konung jag har bett till gäst.
Giv mig ej glans, ej guld, ej prakt,
giv mig en änglavakt.

Giv mig ett hem på fosterjord,
en gran med barn i ring,
en kväll i ljus med Herrens ord
och mörker däromkring.

Giv mig ett bo
med samvetsro,
med glad förtröstan, hopp och tro.
Giv mig ett hem på fosterjord
och ljus av Herrens ord.

Till hög, till låg, till rik, till arm
kom, helga julefrid.

Kom barnaglad, kom hjärtevarm
i världens vintertid.

Du ende som
ej skiftar om,
min Herre och min konung, kom.
Till hög, till låg, till rik, till arm
kom glad och hjärtevarm.

Zacharias Topelius 1887